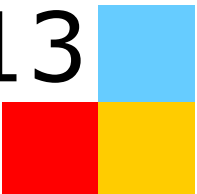

Javna agencija RS za energijo

2013

LETNNO POROČILO

Javna agencija RS za energijo

LETNO POROČILO
JAVNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
ENERGIJO ZA LETO 2013

Maribor, februar 2014

Svet Javne agencije Republike Slovenije za energijo je Letno poročilo Javne agencije Republike Slovenije za energijo za leto 2013 sprejel na 40. redni seji 21. februarja 2014. Vlada RS je k poročilu dala soglasje na 50. redni seji 19. marca. 2014.

VSEBINA

UVOD	3
Poslovno poročilo	5
1 Splošni del	5
1.1 Organiziranost Javne agencije Republike Slovenije za energijo	5
1.1.1 Svet agencije	6
1.2 Razvojni program agencije	7
1.3 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje	7
1.4 Finančno poslovanje	8
1.5 Nadzorne dejavnosti	8
1.6 Informacijski sistem	8
1.7 Odnosi z javnostmi	9
2 Posebni del	10
2.1 Zakonske in druge pravne podlage	10
2.1.1 Naloge in pristojnosti agencije po Energetskem zakonu	10
2.1.2 Podzakonski akti	11
2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije	11
2.2 Cilji agencije	12
2.2.1 Dolgoročni cilji agencije	12
2.2.2 Letni cilji agencije	12
2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije	13
2.3.1 Področje električne energije	13
2.3.2 Področje zemeljskega plina	20
2.3.3 Področje oskrbe z daljinsko toploto in drugimi energetske plini iz omrežij	25
2.3.4 Področje ekonomske regulative	26
2.3.5 Mednarodne obveznosti po zakonodaji EU	29
2.3.6 Opravljene storitve	31
2.4 Doseganje zastavljenih ciljev	33
2.4.1 Opisni in fizični kazalniki	33
2.4.2 Finančni kazalniki	33
2.4.3 Rezultati izvajanja programa dela	35
2.4.4 Ocena uspeha v primerjavi z letom prej	35
2.4.5 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti	36
2.4.6 Notranji finančni nadzor	36
2.5 Učinki dela agencije na druga področja	36
2.6 Drugo	37
2.6.1 Kadrovanje	37
2.6.2 Investicijska vlaganja	38
Računovodsko poročilo	39
3 Bilanca stanja	39
4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	40
5 Revizorjevo poročilo	41

UVOD

Letno poročilo o delu agencije zajema pregled dela agencije v letu 2013. Sestavljeno je iz poslovnega poročila, ki zajema vsebinski opis izvedbe načrtovanih nalog in storitev, in iz računovodskega poročila. K programu dela in finančnemu načrtu za leto 2013 je resorno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor dalo soglasje 29. novembra 2013.

Delovanje agencije je tudi v letu 2013 zaznamoval tretji sveženj energetskega direktiv in uredb EU. V Sloveniji še ni bila izvedena njegova implementacija, je pa potekala priprava in sprejemanje novega energetskega zakona (EZ-1), ki bo uredil to področje. V postopkih priprave besedila zakona je agencija dejavno sodelovala z resornim ministrstvom in strokovno javnostjo, v postopku javne obravnave je podala tudi pripombe, predvsem na področjih reguliranih dejavnosti in omrežnin, nadzora energetskega trga, zanesljivosti oskrbe, obnovljivih virov, daljinske toplote in nalog ter statusa energetskega regulatorja.

Zakonodaja tretjega svežnja regulatorjem nalaga večji obseg dela in pristojnosti. Nekatero določbo, ki so neposredno prenosljive, so že vplivale na obseg dela agencije, na izvajanje nekaterih nalog po implementaciji pa se je agencija intenzivno pripravljala. Ob koncu leta je bil predlog EZ-1 v fazi sprejemanja v Državnem zboru, opravljeno je bilo že drugo branje zakona.

Na mednarodnem področju je potekalo redno sodelovanje z Agencijo za sodelovanje energetskega regulatorjev (ACER), v kateri ima tudi agencija predstavnika v Odboru regulatorjev (Board of Regulators). Obseg obveznosti agencije na mednarodnem področju se je povečal zaradi nalog, povezanih s tretjim svežnjem evropske energetske zakonodaje, s pristojnostmi ACER-ja in s tem povezanimi obveznostmi nacionalnih regulatorjev.

Na področju električne energije je bila izvedena analiza regulativnega okvira za leto 2012 ter sprotno spremljanje izvajanja tekočega regulativnega okvira za leto 2013. Izvajala se je študija »Analiza stroškov in koristi sistema naprednega merjenja v Sloveniji«, na področju kakovosti pa je agencija izvajala evalvacijo učinkov nove metodologije reguliranja s kakovostjo oskrbe.

Pametna omrežja in obnovljivi viri bodo s svojim razvojem v prihodnje vplivali tudi na način reguliranja. Zato je agencija v letu 2013 nadaljevala z delom skladno s sprejetimi usmeritvami za aktivno reguliranje energetske dejavnosti in omrežij prihodnosti (AREDOP), katerih namen je proučitev in nato sprotno in pravočasno uvajanje ustreznih rešitev v regulativno prakso s ciljem izboljševanja reguliranja. V skladu s tem je agencija nadaljevala z razvojem metodologije za oceno vrednosti aktiviranja naložb v distribucijsko in prenosno omrežje.

Kljub spremembam podporne sheme je bil obseg nalog s področja obnovljivih virov energije in soproizvodnje koristne toplote in električne energije z visokim izkoristkom zelo velik, število novih vlog pa je proti koncu leta upadalo. Naloge na tem področju vsebujejo izdajanje deklaracij za proizvodne naprave, izdajanje odločb o dodelitvi podpore in izdajanje potrdil o izvoru ter izdelavo analiz in poročil o izvajanju podporne sheme.

Na področju zemeljskega plina je bil potrjen novi regulativni okvir za prenosno omrežje, izdano pa je bilo tudi soglasje k razvojnemu načrtu prenosnega omrežja 2014–2023. Za delovanje trga z zemeljskim plinom je bila pomembna vzpostavitev enotnega računa za odjemalce zemeljskega plina. Agencija se je pripravljala tudi na izvajanje potrebnih dejavnosti na področju zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom.

Zaradi omejitev kadrovanja letu 2013 novih zaposlitev ni bilo, tako da je bilo konec leta v agenciji 46 zaposlenih za nedoločen čas, enako kot leto prej. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur pa je bilo 45.

V letu 2013 je agencija realizirala 94,6 odstotka načrtovanih prihodkov in 95,2 odstotka načrtovanih odhodkov po načelu denarnega toka.

Najpomembnejši vir prihodkov so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij. Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij so bili realizirani v vrednosti 2.131.471 evrov (od načrtovanih 2.252.050), prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 670.803 evre (od načrtovanih 738.650), kar je skupaj 99 odstotkov vseh prihodkov. Preostali odstotek prihodkov agencije se nanaša na prihodke od uporabe sistema EECS, prihodke od prodaje prevoznih sredstev, prejete obresti za sredstva na podračunu državne zakladnice ter prejeta sredstva ACER in Evropske komisije iz naslova povračil potnih stroškov zaposlenih.

V letu 2013 je bil po načelu denarnega toka ustvarjen presežek prihodkov nad odhodki 17.265 evrov. Tudi po načelu nastanka poslovnega dogodka je agenciji v letu 2013, kljub nekaj več kot 5-odstotnemu izpadu pričakovanih prihodkov, uspelo doseči načrtovan uravnotežen poslovni izid, saj izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 638 evrov.

Računovodski izkazi s prilogami in pojasnili so podrobno obravnavani v računovodskem poročilu, ki mu je priloženo tudi revizorjevo poročilo.

Iz letnega poročila je razvidno, da je agencija v letu 2013 opravila vse svoje glavne naloge in dosegla zadane cilje. Čeprav je imela težave zaradi omejenih kadrovskih virov, so bile zakonske naloge opravljene skladno s programom dela.

Direktorica:

Irena Praček, univ. dipl. ekon.

POSLOVNO POROČILO

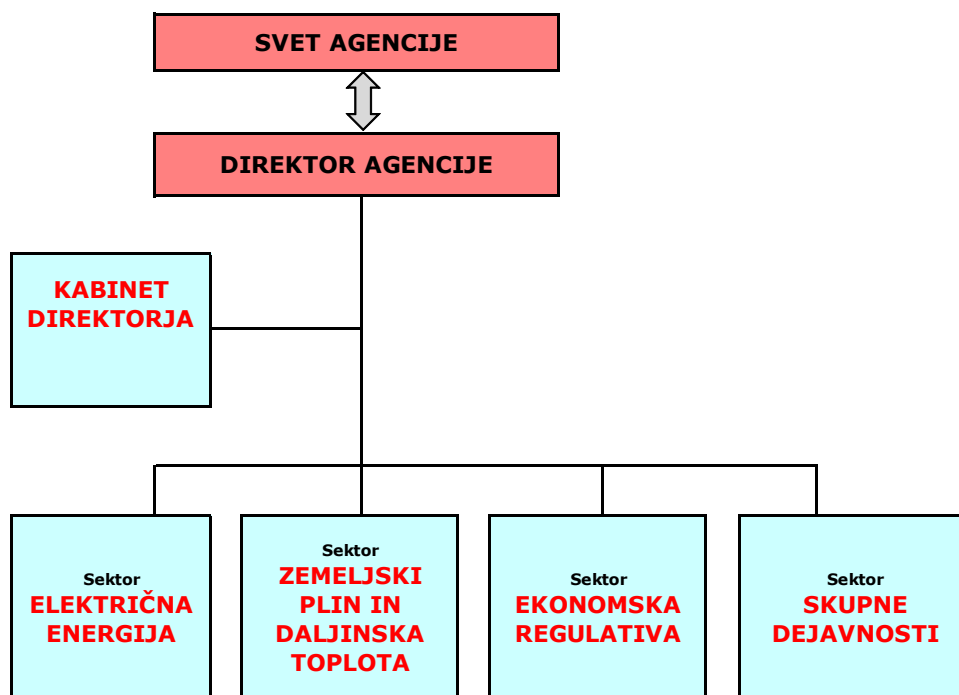
1 SPLOŠNI DEL

1.1 Organiziranost Javne agencije Republike Slovenije za energijo

Organa agencije sta direktor in svet agencije.

Direktor zastopa in predstavlja agencijo, organizira ter vodi delo in poslovanje agencije, izdaja pravne akte v posamičnih zadevah, ki so v pristojnosti agencije, sprejema akte za delo in poslovanje agencije ter zagotavlja, da agencija posluje skladno z zakonom. Odgovoren je tudi za javnost dela. Agencijo je v letu 2013 vodila direktorica Irena Praček.

Delovanje agencije temelji na multidisciplinarnosti; v letu 2013 je organizacijska struktura vsebovala štiri sektorje (Slika 1).

Slika 1: Organizacijska struktura agencije

1.1.1 Svet agencije

Svet agencije skrbi za delovanje agencije v javnem interesu, sprejema splošne akte agencije, daje soglasja k aktom, za katere je potrebno soglasje agencije, sprejema program dela, finančni načrt in vsa poročila agencije, predlaga imenovanje in razrešitev direktorja, daje direktorju usmeritve in navodila za delo in drugo.

Svet agencije sestavljajo:

- dr. Evgen Dervarič, Naravoslovnotehniška fakulteta, Ljubljana, predsednik,
- prof. dr. Maks Babuder, Elektroinštitut Milan Vidmar, član,
- dr. Boštjan Končar, Institut Jožef Stefan, član,
- Jasna Avbelj Hamzič, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, članica,
- Ivana Nedižavec Korada, Center of Excellence in Finance, članica.

Svet agencije se je leta 2013 sestal na 8 rednih in 4 izrednih sejah.

Med najpomembnejšimi temami s področja električne energije je svet agencije obravnaval in sprejel Akt o spremembah Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja. Izdal je več soglasij k pravilom za koordinirano izvajanje dražb prenosnih zmogljivosti na slovenskih mejah in izdal podaljšano soglasje k Petstranskemu sporazumu glede projekta spojitve trgov Slovenije in Italije. Sprejel je Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja, pa tudi spremenjen Akt o določitvi prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije za leto 2013.

Med najpomembnejšimi temami s področja zemeljskega plina je svet agencije sprejel spremembe naslednjih aktov:

- Akt o spremembah Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina.
- Akt o spremembah Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina.
- Akt o spremembah Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

Na področju daljinske toplote je svet izdal soglasje k štirim besedilom sistemskih obratovalnih navodil za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto.

S področja delovanja agencije je svet sprejel Letno poročilo agencije za leto 2012, Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2012 in Poročilo o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija 2010 do 30. junija 2011. Sprejel je tudi dopolnjeni Program dela in finančni načrt agencije za leto 2013, Program dela in finančni načrt za leto 2014 ter tri četrletna poročila o izvajanju ključnih nalog in doseženih ciljih agencije.

Agencija je izvedla vse potrebne tehnično-administrativne naloge in organizacijske priprave za seje sveta. Dnevni redi in sklepi sej sveta so objavljeni na spletni strani agencije.

1.2 Razvojni program agencije

Agencija vpliva na učinkovito ekonomsko in tehnično izvajanje energetskih dejavnosti ob upoštevanju interesov potrošnikov, reguliranih podjetij in države. Regulirana podjetja spodbuja k trajnemu zviševanju ravni učinkovitosti delovanja in investiranja. Agencija spremlja in nadzira izvajanje reguliranih dejavnosti, pri čemer išče primerno razmerje med kakovostjo in ravno cen reguliranih storitev ter spodbuja učinkovito rabo obstoječe infrastrukture. Zagotavlja preglednost in odprtost regulativnega procesa. Sodeluje pri pripravi in dopolnjevanju pravil in aktov, ki urejajo delovanje trga, ter spodbuja preglednost in nepristranskost. Sodeluje pri spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov ter sproizvodnje toplote in električne energije. Reguliranje trga z energijo izboljšuje skladno z najboljšo strokovno prakso. Sodeluje pri oblikovanju notranjega trga z energijo v EU in njenih regijah, v katere je vključena.

Agencija sodeluje tudi pri snovanju in izvajanju ciljev energetske politike. Izvajanje okoljskih ciljev v energetskem sektorju vodi v pospešeno uvajanje novih tehnologij, inoviranje in vzpostavitev pogojev za konkurenčnost in preglednost trgov z energenti ter trga z novimi energetskimi storitvami. Zagotovitev pogojev za pametna omrežja, ki bodo ob uvajanju novih tehnologij zagotovila potrebno zanesljivost in kakovost storitev prenosa in distribucije električne energije in zemeljskega plina ter omogočila razvoj novih energetskih storitev, vpliva tudi na način reguliranja. Agencija ima na tem področju sprejete usmeritve za aktivno reguliranje energetskih dejavnosti in omrežij prihodnosti (AREDOP), ki jih tudi sprotno posodablja. Namen teh usmeritev je sprotno in pravočasno uvajanje ustreznih rešitev v regulativno prakso.

1.3 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje

Vloga agencije kot energetskega regulatorja v Sloveniji je predvsem regulirati dejavnosti gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju GJS) tako, da bodo storitve opravljene kakovostno in po primerni ceni. Agencija celovito spremlja delovanje energetskega trga in njegovo konkurenčnost ter zagotavlja preglednost delovanja trga. Pri tem usklajuje interese vseh udeležencev trga, upoštevajoč državno energetske politiko. Agencija izvaja tudi dejavnosti spodbujanja obnovljive in visoko učinkovite proizvodnje električne energije.

Agencija sodeluje tudi z institucijami EU, evropsko Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) in z energetskimi regulatorji v EU. Skupaj z drugimi regulatorji EU je agencija dejavna tudi pri širitvi energetskega trga na države jugovzhodne Evrope. Energetski trg EU se postopoma razvija v notranji trg, zaradi fizičnih omejitev na mejah pa energetski regulatorji držav EU spodbujajo delovanje trga na regionalnih ravneh. V tem procesu je slovenski trg z energijo del treh regij za električno energijo in ene regije za zemeljski plin. Agencija ima v sodelovanju z regulatorji v regijah pomembno vlogo zlasti pri usklajevanju pravil in pozneje pri nadziranju dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

1.4 Finančno poslovanje

Finančno poslovanje agencije zajema predvsem naslednja področja:

- prevzem in poravnavo finančnih obveznosti za namene, določene v potrjenem finančnem načrtu, skladno s predvideno dinamiko;
- kratkoročno načrtovanje denarnih tokov in smotrno upravljanje z denarnimi sredstvi;
- sprotno spremljanje realizacije finančnega načrta za tekoče leto;
- medletno analiziranje in oceno bodočih denarnih tokov v tekočem poslovnem letu kot podlago za pripravo finančnega načrta;
- pripravo finančnega načrta za prihodnji dve leti;
- notranje finančno poročanje kot podlago za sprejemanje ustreznih poslovnih odločitev;
- finančno poročanje zunanjemu okolju, predvsem resornemu Ministrstvu za infrastrukturo in prostor, Ministrstvu za finance, drugim pooblaščenim institucijam in širši javnosti.

1.5 Nadzorne dejavnosti

Za nadzor usklajenosti delovanja agencije z javnim interesom je pristojen svet agencije, ki med drugim potrjuje program dela, finančni načrt in letno poročilo agencije ter daje usmeritve za njeno delo.

Za organizacijo in vodenje poslovanja agencije je odgovorna direktorica, ki skrbi za zakonitost njenega dela in za vzpostavitev, delovanje, nadzor in nenehno izboljševanje sistema finančnega poslovanja.

Za nadzor nad zakonitostjo dela in poslovanja agencije je pristojno resorno ministrstvo, za nadzor nad delovnimi razmerji pa sta pristojni Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo, ki je pristojno tudi za nadzor nad upravnim poslovanjem. Finančno poslovanje agencije nadzirata Računsko sodišče RS in Ministrstvo za finance. Nadzor nad izvajanjem Zakona o varovanju osebnih podatkov in nad informacijami javnega značaja izvaja Informacijski pooblaščenec.

1.6 Informacijski sistem

Na področju informacijske in komunikacijske tehnologije so bile izvedene potrebne posodobitve računalniškega omrežja in strojne ter programske opreme, ki zagotavljajo učinkovito delovanje informacijskega sistema in primerno stopnjo varnosti, razpoložljivosti in dostopnosti podatkov. Vzdrževane so bile obstoječe aplikacije informacijskega sistema. Izveden je bil projekt konsolidacije podatkovnih baz, ki je povezal različne aplikacije znotraj IS agencije in poenotil urejanje podatkov. Dokumentni sistem agencije, ki omogoča računalniško podprto sprejemanje dohodnih in izdelavo odhodnih dopisov, je bil nadgrajen z dodatnimi izboljšavami. Z dodatnimi funkcionalnostmi je bila posodobljena spletna aplikacija »Primerjalnik ponudb«, tako da je omogočeno izbiranje glede na tip ponudb, dograjena je bila tudi opcija za primerjavo kombiniranih ponudb na energetskem

trgu. Spletne storitve za primerjavo in nadzor ponudb so dostopne vsem gospodinjiskim odjemalcem. Izdelane so bile programske rešitve in portal REMIT, ki omogočajo bodočo registracijo udeležencev na energetske trgu in avtomatsko elektronsko izmenjavo podatkov z ACER-jem. Nadgrajena je bila programska rešitev za poročanje, prek katere je na organiziran način potekal proces prevzema obrazcev in oddaje podatkov s strani energetskih podjetij na področjih električne energije kot tudi zemeljskega plina in daljinske toplote.

1.7 Odnosi z javnostmi

V začetku leta je bil interes medijev, ki so na agenciji iskali informacije, povezan predvsem z obnovljivimi viri energije. Razlog za to je bilo povečanje prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji in iz obnovljivih virov, ki so obremenili tako gospodinske kot industrijske odjemalce. Zanimanje medijev je bilo v prvih treh mesecih povezano še z dogajanjem na trgu z zemeljskim plinom, postopki zamenjave dobavitelja, omrežninami in cenami električne energije, naprednim merjenjem in delovanjem agencije. Mnogo je bilo tudi tako imenovanega »servisiranja« novinarjev s kratkimi odgovori ali pojasnili, saj imajo nespecializirani novinarji na področju energetike kar precej težav in dilem.

Spletna stran je vir informacij za različne javnosti, gospodinjiski odjemalci pa uporabljajo predvsem spletne storitve za pregled in primerjavo ponudb različnih dobaviteljev električne energije in zemeljskega plina. Tudi vse javne obravnave predlogov aktov ali različnih posvetovalnih dokumentov potekajo s pomočjo spletne strani.

Agencija je zaradi velikega interesa pripravila dokument s pomembnejšimi kazalniki na področju oskrbe z električno energijo in zemeljskim plinom za leto 2012 in ga v začetku leta objavila na spletni strani. V zakonskem roku je izdelala in na spletni strani agencije objavila Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2012 v slovenskem in angleškem jeziku. Že drugič smo pripravili poročilo v obeh jezikih tudi v obliki za pametne naprave. iPad aplikacija Povzetek poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2012 omogoča enostaven dostop do teh informacij, pripravljena je pregledno in bralcu še prijazneje kot leto pred tem.

Neposredna komunikacija je bila obsežna predvsem na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, kjer je telefonskih klicev še vedno zelo veliko, pa tudi na področjih trga z električno energijo in zemeljskim plinom in izdajanja licenc.

2 POSEBNI DEL

2.1 Zakonske in druge pravne podlage

Agencija, ustanovljena kot javna agencija na energetskega področju, je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, določenimi v Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 27/07 (EZ-UPB2) in 70/08 (EZ-C), 22/10 (EZ-D), 37/11 – odl. US, 10/12 (EZ-E)), v nadaljevanju EZ, na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih, predpisih s področja javnih agencij in ustanovitvenem aktu. Pri tem je zavezana upoštevati tudi drugo relevantno slovensko zakonodajo in zakonodajo EU.

2.1.1 Naloge in pristojnosti agencije po Energetskem zakonu

Splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil, ki jih skladno z EZ izda agencija, so:

- metodologije za obračunavanje omrežnine za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina,
- metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov in sistema obračunavanja teh cen za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja in za oskrbo z drugimi plini iz omrežij,
- metodologije za pripravo tarifnih sistemov,
- akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov in načinu njihovega prikazovanja,
- akt o uporabi registra potrdil o izvoru električne energije in načinu sporočanja podatkov o proizvodnji električne energije.

Agencija določa omrežnino za uporabo elektroenergetskih omrežij ter upravičene stroške in druge elemente omrežnine za elektroenergetska omrežja ter daje soglasja k omrežnini in določenim aktom sistemskih operaterjev omrežij zemeljskega plina. Prav tako ima zakonsko pooblastilo, da lahko – če sistemski operater nima s predpisi in splošnimi akti agencije usklajenega splošnega akta, h kateremu daje agencija soglasje – s svojim splošnim aktom uredi vprašanja, ki jih sistemski operater ni uredil. Agencija na zahtevo vlagatelja odloča o izdaji licence za opravljanje energetske dejavnosti ter odloča o sporih in pritožbah.

Na področju obnovljivih virov energije (v nadaljevanju OVE) in soproizvodnje toplote in električne energije (v nadaljevanju SPTE) agencija podeljuje proizvodne deklaracije za objekte na OVE in SPTE ter izdaja potrdila o izvoru za proizvedeno električno energijo. Izdaja tudi odločbe o podporah proizvodnji iz OVE in SPTE ter analizira ukrepe za spodbujanje te proizvodnje na državni ravni.

2.1.2 Podzakonski akti

Večina podzakonskih predpisov, ki neposredno urejajo delovanje oziroma delovno področje agencije, je izdana na podlagi EZ. Seznam je objavljen na spletni strani agencije.

2.1.2.1 Podzakonski akti o delovanju agencije

- Sklep o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04 in 95/04).
- Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/01, 31/01 in 66/05).
- Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 8/09, 45/12).

2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije

Zaradi polnopravnega članstva Republike Slovenije v EU je evropska zakonodaja oziroma pravni red EU tudi del slovenske zakonodaje. Seznam pomembnejših direktiv in uredb EU na področju energetike je objavljen na spletni strani agencije.

Tretji sveženj energetskih uredb in direktiv EU, ki imajo pomemben vpliv na razvoj energetskih trgov, se je začel uporabljati 3. marca 2011. Sveženj zajema naslednje uredbe in direktive:

- Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev,
- Uredba (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003,
- Uredba (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005,
- Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES,
- Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES.

S področja spodbujanja uporabe energije iz obnovljivih virov pa je pomembna Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES.

S področja zagotovitve preglednosti in celovitosti celotnega evropskega energetskega veleprodajnega trga je pomembna Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (REMIT), ki vzpostavlja pravila o prepovedi zlorab, definira vrste zlorab in vzpostavlja obveznosti za vse udeležence na tem trgu ter določa ukrepe za identifikacijo in preprečevanje zlorab, ki vplivajo na veleprodajne energetske trge in spremljanje njihovega delovanja.

Na področju učinkovite rabe energije je pomembna Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv in 2006/32/ES

Projekte skupnega interesa za evropsko energetske infrastrukturo pa opredeljujeta:

- Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009, in
- Delegirana Uredba Komisije (EU) št. 1391/2013 z dne 14. oktobra 2013 o spremembi Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo v zvezi s seznamom projektov skupnega interesa Unije.

2.2 Cilji agencije

2.2.1 Dolgoročni cilji agencije

Agencija s svojim delovanjem in v sodelovanju z drugimi udeleženci energetske trgov skrbi za:

- učinkovito uravnoteževanje različnih interesov udeležencev energetskega trga,
- zagotavljanje razvoja in delovanja trga z električno energijo in zemeljskim plinom na pregleden in nepristranski način,
- soustvarjanje razmer za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji,
- učinkovito spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje,
- zagotavljanje celovitega razvoja omrežij za oskrbo z daljinsko toploto,
- trajno postopno povečevanje učinkovitosti delovanja in investiranja v reguliranih dejavnostih.

2.2.2 Letni cilji agencije

V letu 2013 je agencija izvajala številne dejavnosti, pri katerih si je zadala naslednje najpomembnejše letne cilje:

- narediti izdelke in opraviti storitve, navedene v programu dela,
- zagotoviti nepristransko delovanje trga v okviru svojih pristojnosti z nadzorom delovanja trga,
- nadaljevati dobro regulativno prakso in pri pripravi ali izboljševanju pravil za delovanje trgov sodelovati s pristojnimi ministrstvi, udeleženci na trgih in z drugimi zainteresiranimi javnostmi,
- sodelovati z organi EU, ACER in združenji regulatorjev na ravni EU in na regionalnih ravneh tako, da so v skupnih stališčih, predlogih novih pravil in drugih dokumentih čim bolj upoštevane tudi razmere v Sloveniji,
- pripomoči k preglednosti delovanja trga in oskrbe z energijo s poročanjem o stanju na področju energetske.

2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije

2.3.1 Področje električne energije

Agencija je aktivno sodelovala pri pripravi predloga novega energetskega zakona (EZ-1) za potrebe implementacije tretjega svežnja direktiv in uredb EU na področjih dejavnosti agencije.

Agencija je uveljavila spremembe Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine.

Prav tako je uveljavila nov Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja.

2.3.1.1 Področje obnovljivih virov in sproizvodnje energije (OVE/SPTE)

Agencija je vodila upravne postopke o pridobitvi deklaracije za proizvodne naprave in pridobitev odločbe o dodelitvi podpore. Nadaljevala je z optimiranjem notranjih delovnih procesov in nadgradnjo informacijskih orodij z namenom hitrejši obravnave vlog in nudenja ažurnih informacij zainteresirani javnosti. Agencija je nadaljevala z aktivnim spremljanjem učinkov podporne sheme in nadzorom nad prejemniki podpor za proizvedeno električno energijo.

Agencija je skladno z Uredbo o načinu določanja in obračunavanja prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v sproizvodnji in iz obnovljivih virov energije pripravila Akt o določitvi prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v sproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov. Akt je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 71/13, z dne 30. 8. 2013.

Agencija je sodelovala tudi pri posodobitvi registra potrdil o izvoru, ki zajema s spremembami zakonodaje določene spremembe in omogoča lažje trgovanje s potrdili na tujih trgih.

2.3.1.1.1 Izdajanje proizvodnih deklaracij za naprave OVE/SPTE

V letu 2013 je agencija prejela 645 vlog za pridobitev deklaracije za proizvodno napravo. Agencija je izdala 951 odločb o dodelitvi deklaracije za proizvodno napravo. Število izdanih odločb je večje kot število prejetih vlog, ker so se v letu 2013 reševale še vloge iz prejšnjega obdobja. V letu 2012 je bila namreč izgradnja sončnih elektrarn najintenzivnejša v obdobju izvajanja podporne sheme.

2.3.1.1.2 Izdajanje odločb o dodelitvi podpore za naprave OVE/SPTE

V letu 2013 je agencija prejela 636 vlog za pridobitev odločbe o dodelitvi podpore. Izdanih je bilo 840 odločb o dodelitvi podpore. Število izdanih odločb je večje kot število prejetih vlog, ker so se v letu 2013 reševale vloge iz prejšnjega obdobja.

Skupno pa je bilo na področju izdajanja deklaracij in odločb o podpori izdanih tudi veliko število pozivov za dopolnitve vlog, prejetih pa tudi veliko število vlog za odprtje računa v registru PoI.

2.3.1.1.3 Izdajanje odločb o menjavi lastništva za naprave OVE/SPTE

V letu 2013 je agencija izdala 190 odločb o dodelitvi podpore zaradi spremembe lastništva proizvodne naprave.

2.3.1.1.4 Izdajanje odločb o menjavi vrste podpore za naprave OVE/SPTE

V letu 2013 je agencija izdala 52 odločb o spremembi vrste podpore.

2.3.1.1.5 Izdajanje potrdil o izvoru in certifikatov RECS

Za potrebe dokazovanja porekla električne energije, ki ga morajo izkazovati dobavitelji, je agencija izdajala potrdila o izvoru električne energije skladno z zakonodajo. Skupaj je bilo na zahtevo proizvajalcev izdanih za 4255,6 GWh potrdil o izvoru.

Agencija je vključena v mednarodni sistem EECS (European Energy Certification System), leta 2013 je prek sistema EECS izdala za 3705,9 GWh EECS potrdil o izvoru in za 33,6 GWh EECS certifikatov RECS.

2.3.1.2 Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja

Agencija je izdelala osnutek prenovljenega Akta o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja. Javna obravnava akta je potekala od 23. maja do 22. junija. Po končani javni obravnavi je agencija pregledala prispеле pripombe in o vsaki odločala, ali jo upoštevati v končni verziji akta ali ne. Končno verzijo akta je svet agencije sprejel na svoji 24. izredni seji, ki je bila 30. julija 2013. Novi Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja je bil v Uradnem listu RS objavljen 13. septembra 2013, veljati pa je pričel naslednji dan po objavi. Akt se bo začel izvajati z izračunom deležev za leto 2013, kar bo izvedeno v prvi polovici leta 2014. Dobavitelji bodo te deleže dolžni na svojih računih in promocijskih materialih objavljati od 1. julija 2014.

2.3.1.3 Čezmejne prenosne zmogljivosti v evropskih regijah, v katere je vključena Slovenija

Na področju določanja in dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti (v nadaljevanju ČPZ) je Slovenija vključena v dve evropski regiji, regijo Srednja vzhodna Evropa (CEE) in regijo Srednja južna Evropa (CSE). V letu 2013 je bila večina dela v obeh regijah posvečena pripravam na uvedbo ciljnega evropskega modela dodeljevanja ČPZ, ki mora biti uveden v letu 2014. Ker je v obeh regijah dodeljevanje ČPZ za daljša časovna obdobja (mesec, leto) že urejeno v skladu s tem modelom, so regulatorji, sistemski operaterji in borze iz obeh regij glavnino naporov posvetili uvedbi ciljnih modelov dodeljevanja ČPZ za dan vnaprej in znotraj dneva. Ciljni model dodeljevanja za dan vnaprej je regionalno cenovno spajanje trgov, za dodeljevanje znotraj dneva pa sprotno trgovanje na ravni regije. Z namenom dosega omenjenih ciljev je bilo v obeh regijah organiziranih več sestankov na ravni regulatorjev (sestanki regionalnih koordinacijskih odborov – RCC), na ravni vseh organizatorjev določanja in dodeljevanja ČPZ (sestanki izvedbenih skupin – IG) in na ravni vseh zainteresiranih udeležencev (sestanki deležniških skupin – SG). Razen tega je med udeleženci potekala tudi intenzivna komunikacija po elektronski pošti.

Ker pravila eksplicitnega dodeljevanja ČPZ veljajo le eno leto, so sistemski operaterji prenosnega omrežja del svojih aktivnosti posvetili tudi pripravi regijskih pravil za leto 2014. Pravila so se le malo spremenila glede na predhodno leto. Svet agencije je tako na svoji 38. redni seji dne 22. 10. 2013 izdal soglasje k pravilom za koordinirano izvajanje dražb za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti v regijah CEE in CSE ter na slovensko-hrvaški in madžarsko-hrvaški meji.

Razen samega določanja in dodeljevanja ČPZ so v regijah potekale regijske in dvo-ali večstranske aktivnosti tudi na nekaterih drugih področjih, ki služijo olajšanju čezmejnega trgovanja v regijah in na skupnem evropskem trgu z električno energijo. Pri vseh teh dejavnostih je agencija prav tako aktivno sodelovala. Tako je v septembru na pobudo sistemskih operaterjev prenosnega omrežja Slovenije in Avstrije pričela urejati vprašanje njunega sodelovanja na področju skupne izravnave odstopanj (Imbalance Netting Cooperation – INC). Agencija je v ta namen pričela postopke urejanja pravil priznavanja stroškov in vpliva na delovanje bilančnih skupin.

V okviru čezmejnega sodelovanja sistemskih operaterjev prenosnega omrežja je bila agencija vključena še v projekt regionalne iniciative za zagotavljanje zanesljive oskrbe (Transmission System Operator Security Cooperation – TSC), saj ta aktivnost vpliva na stroške ELES-a v okviru prihodkov dodeljevanj ČPZ.

2.3.1.4 Spajanje trgov med Slovenijo in Italijo

V letu 2013 je spajanje trgov potekalo nemoteno. Zaradi odločitev, ki so bile sprejete že v letu 2012, so bile razmere za slovenske izvajalce spajanja trgov veliko ugodnejše, saj se je poravnava dobavljene energije vršila dva dni po dnevu dobave in ne več približno 30 dni kasneje. S tem so bili predvsem odpravljeni stroški financiranja, ki jih je zaradi tega imel slovenski sistemski operater prenosnega omrežja. Agencija je redno spremljala rezultate spajanja in ugotavlja veliko učinkovitost takega načina dodeljevanja ČPZ, saj je uporaba ČPZ na slovensko-italijanski meji neposredno odvisna od urnih cen električne energije na borzah obeh držav.

Problematico spajanja trga in učinke na trg z električno energijo je agencija vključila tudi v razvojne aktivnosti v zvezi z novo metodologijo nadzora trga na področju stalnega monitoringa trga.

Ker se je z 31. decembrom 2013 iztekla veljavnost obeh sporazumov (krovnega in petstranskega), ki urejata izvajanje spajanja trgov, so se v zadnjem četrletju leta 2013 vsi izvajalci spajanja trgov pod vodstvom regulatorjev Slovenije in Italije lotili priprave novih sporazumov, ki bodo urejali spajanje trgov Slovenije in Italije v obdobju od leta 2014 do uvedbe skupnega spajanja trgov regije CSE. Sporazuma, ki sta bila dosežena za omenjeno obdobje, sta še ugodnejša za slovensko stran, saj bo po novem prihodek od prezasedenosti še vedno pobirala osrednja stranka države, v katero teče energija. Polovico tega zneska bo v primeru delovnega dneva še isti dan nakazala osrednji stranki druge države, v primeru nedelovnega dneva pa na prvi naslednji delovni dan. Doslej je to izvedla le enkrat mesečno. Ker večina energije v okviru spajanja trgov teče v Italijo, nova ureditev pomeni, da bo slovenski sistemski operater prenosnega omrežja od leta 2014 dnevno prejemal prihodke od prezasedenosti na slovensko-italijanski meji. K novima sporazumoma je svet agencije dal soglasje na svoji 39. redni seji dne 16. 12. 2013.

2.3.1.5 Obravnava vlog za izvzetja

V obravnavi so bile prejete vloge za izvzetje iz določb člena 16(6) uredbe ES 714/2009 in členov 9, 32 in člena 37(6) in (10) Direktive 2009/72/ES. Gre za povezovalna voda Dekani-Zaule in Vrtojba-Redipuglia. Agencija je izvedla več kompleksnih analiz na naslednjih področjih presoje:

- a. naložba mora povečati konkurenco na področju oskrbe z električno energijo;
- b. stopnja tveganja naložbe je taka, da naložba ne bo izvedena, razen če se odobri izvzetje;
- c. povezovalni daljnovod mora biti v lasti fizične ali pravne osebe, ki je vsaj po svoji pravni obliki ločena od upravljavcev omrežij, v katerih se bo gradil ta povezovalni daljnovod;
- d. stroške se pobira od uporabnikov tega povezovalnega daljnovoda;
- e. od delnega odprtja trga iz člena 19 Direktive 96/92/ES se noben del kapitalskih ali operativnih stroškov poslovanja povezovalnega daljnovoda ni povrnil iz naslova katerega koli elementa cene za uporabo prenosnih ali distribucijskih omrežij, ki jih povezuje povezovalni daljnovod;
- f. izvzetje ne škodi konkurenci ali učinkovitemu delovanju notranjega trga električne energije ali učinkovitemu delovanju reguliranega omrežja, s katerim je povezan interkonektor.

Agencija je izvedla usklajevanja o vsebini zahtevka s sosednjim italijanskim regulatorjem AEEG, kot to predvideva EU uredba. Na podlagi analiz in usklajevanj sta oba regulatorja konec leta izdelala skupno mnenje za pripravo odločbe o izvzetju za oba povezovalna voda. Le-to je bilo posredovano tudi Evropski komisiji, ki mora skladno z zakonodajo potrditi predmetno odločbo.

2.3.1.6 Reguliranje in priprava regulativnega okvira

V okviru regulativnega nadzora je agencija izvajala vse potrebne aktivnosti spremljanja izvajanja dejavnosti reguliranih podjetij v RO 2013–2015 v skladu z načrtom in sprotnimi zahtevami.

2.3.1.6.1 Spremljanje naložb in kakovosti oskrbe

Agencija nadaljuje z razvojem metodologije za oceno vrednosti aktiviranja naložb v distribucijsko in prenosno omrežje s ciljem izboljševanja reguliranja v skladu z AREDO. Izdelana je bila metodologija in analiza metodologije za oceno vrednosti naložb v srednenapetostno in nizkonapetostno distribucijsko omrežje. Pripravljeni so bili vprašalniki za pridobivanje podatkov o naložbah za izvedbo analize metodologije ter izveden prvi cikel zajemanja podatkov. Na podlagi prejetih podatkov je bila izvedena validacija metodologije in strukture ter vsebine vprašalnikov. Izveden je bil nov cikel zajemanja podatkov z vsebinsko dopolnjenimi in posodobljenimi vprašalniki. Pridobljeni podatki bodo omogočili nadaljnjo analizo in validacijo obstoječe metodologije kakor tudi njeno nadgradnjo in razširitev.

Na področju uvajanja sistemov naprednega merjenja električne energije in zemeljskega plina je uspešno zaključila postopek oddaje javnega naročila za izvedbo študije »Analiza stroškov in koristi sistema naprednega merjenja v Sloveniji« in podpisala pogodbo z izvajalcem študije. Po fazi pridobivanja podatkov, v okviru katerega so bili organizirani tudi sestanki s podjetji za distribucijo električne energije in zemeljskega plina, se je izvajanje študije nadaljevalo z analitično fazo, v okviru katere je bilo izvedenih tudi več sestankov med agencijo in izvajalcem, na

katerih so se uskladile predpostavke in scenariji za izvedbo analize. Do konca leta je bil pripravljen osnutek končnega poročila analize.

Na podlagi stalnega spremljanja parametrov kakovosti oskrbe je izvajala evalvacijo učinkov nove metodologije reguliranja s kakovostjo oskrbe in korelacije vrednosti potrebnih naložb za izboljšanje neprekinjenosti napajanja s shemo spodbud. Prav tako je izvedla posodobitev metodologije reguliranja neprekinjenosti napajanja z novimi razpoložljivimi podatki za leti 2011 in 2012, ki je uveljavljena v okviru posodobljenega omrežninskega akta.

2.3.1.6.2 Razvoj metodologije reguliranja

Agencija je v sodelovanju s CEER v okviru AREDOP analizirala učinkovitost uveljavljenih načinov reguliranja in pripravila interna izhodišča za posodobitev metodologije s ciljem podpreti investicije v pametna omrežja.

2.3.1.6.3 Posvetovalni proces AREDOP

Agencija je na podlagi dolgoročne strategije reguliranja (Aktivno reguliranje energetske dejavnosti in omrežij prihodnosti - AREDOP) nadaljevala tudi javni posvetovalni proces na posameznih področjih. V okviru posvetovalnega procesa AREDOP je obdelala odzive na posvetovalni dokument »Elektromobilnost« in objavila odzive zainteresiranih. Na podlagi analize odzivov na posvetovalni dokument »Elektromobilnost« je nadaljevala s pripravo stališč in smernic oziroma izvajala priprave na javno razpravo. Agencija je zaradi spremenjenih razmer na področju elektromobilnosti v zadnjem četrletju ugotovila, da bo morda potreben nov cikel posvetovanja.

Agencija je izvedla javno posvetovanje v okviru strategije AREDOP na področju izmenjave podatkov o realizaciji proizvedene električne energije iz proizvodnih virov OVE/SPT, priključenih na DEES.

2.3.1.7 Nadzor trga in Uredba o celovitosti in preglednosti energetskega trga (REMIT)

Agencija je izvajala potrebne aktivnosti v okviru priprav na nadgradnjo metodologije za nadzor trga s poudarkom na veleprodajnem trgu, maloprodajnem trgu za poslovne odjemalce, trgu sistemskih storitev in trgu novih energetske storitev. Agencija je izvajala analize pribitka k ceni električne energije na proizvodnem, veleprodajnem in maloprodajnem trgu. Z zadevno nalogo in z nalogami, ki ji bodo še sledile, želi agencija pridobiti poglobljeno sliko o trenutnem stanju na področju konkurenčnosti in transparentnosti v slovenskem energetskem prostoru, kar bo agenciji omogočilo učinkovitejše izvajanje nadzornih nalog po uveljavitvi novega energetskega zakona. V ta namen se predstavniki agencije redno udeležujejo izobraževanj, na katerih se pridobivajo znanja s področja prepoznavanja zlorab in izvedbe postopkov v posameznih preiskavah. Pri tem agencija prepoznava velik pomen prenosa pridobljenih izkušenj na področju nadzora iz finančnega v energetski sektor.

Agencija je aktivno sodelovala v delovnih skupinah ACER in CEER, ki pomembno vplivajo na izvajanje nalog agencije na področju implementacije uredbe REMIT. Udeležila se je vrste delovnih srečanj teh skupin ter ustrezno prispevala k vsebinski opredelitvi problematike v zvezi z implementacijo REMIT na posameznih področjih. Najbolj intenzivno je sodelovala v delovni skupini, ki se ukvarja z vzpostavitvijo

platforme za potrebe registracije udeležencev na trgu v skladu z uredbo REMIT. Sodelovanje v tej delovni skupini je za agencijo zelo pomembno, ker agencija razvija lastno platformo za registracijo udeležencev na trgu, ki vključuje B2B komunikacijo s CEREMP (Centralised European Registry for Energy Market Participants) na podlagi tehničnih specifikacij sistema CEREMP pri ACER. Agencija je izvajala nujne razvojne aktivnosti (načrtovanje in informatizacija internih procesov) za potrebe vzpostavitve registracije udeležencev na trgu v skladu z REMIT, kar je nova naloga v okviru pristojnosti agencije. Prav tako je agencija z ACER sodelovala v procesu priprave letnega poročila o nadzoru trga 2013, ki ga objavlja ACER.

Da bi se zagotovilo učinkovitejše izvajanje nalog s področja nadzora nad delovanjem trga z električno energijo pri čezmejnih vprašanjih, je agencija z avstrijskim nacionalnim regulatornim organom podpisala Sporazum o sodelovanju, na podlagi katerega bosta organa okrepila sodelovanje pri medsebojni izmenjavi informacij o sumljivih dejanjih s področja zlorabe trga z električno energijo. Aktivnosti v zvezi s sodelovanjem med regulatorji so se nadaljevale v smeri razširitve sporazuma na ostale države v regiji.

V okviru tekočih aktivnosti agencija nadaljuje s spremljanjem stopnje konkurenčnosti in preglednosti na trgu z električno energijo s spremljanjem cen na maloprodajnem trgu z električno energijo, učinkovitosti ključnih procesov na trgu z električno energijo ter učinkovitosti zagotavljanja pogojev za delovanje trga. Na svojih spletnih straneh je agencija objavljala mesečna poročila o cenah in zagotavljala ažurnost in razpoložljivost e-storitev za primerjavo in spremljanje ponudb o dobavi električne energije na maloprodajnem trgu.

2.3.1.8 Elektronska izmenjava podatkov in IT

V tesnem sodelovanju z ACER je agencija razvijala svoj nacionalni sistem za registracijo udeležencev na trgu v skladu z REMIT ter v okviru delovnih skupin IT sodelovala pri razvoju in testiranju ACER sistema za registracijo CEREMP. Tako je aktivno prispevala k specifikaciji spletnih storitev za B2B izmenjavo podatkov med CEREMP in nacionalnimi registri.

Agencija je izvedla analize vplivov sprememb na funkcionalnost sistema za poročanje na področju reguliranja s kakovostjo oskrbe in na funkcionalnost analitičnega sloja za potrebe podpore pri reguliranju.

Z aktivnim sodelovanjem v Sekciji IPET (EZS) in ebIX (www.ebix.org) je dejavno prispevala k reševanju problematike projektov prenove elektronske izmenjave podatkov med udeleženci na trgu z električno energijo, ki temeljijo na odprtih standardih.

Agencija je izvedla posvetovanje v okviru strategije AREDOP na področju izmenjave podatkov o realizaciji proizvedene električne energije iz proizvodnih virov OVE/SPT, priključenih na DEES.

Agencija je za večino zahtevkov za podatke, ki so jih dolžni posredovati zavezanci za poročanje, prvič uporabila enoten način poročanja z uporabo namensko izdelane spletne aplikacije za elektronsko izmenjavo podatkov.

V okviru analize vrednosti aktiviranja naložb v distribucijsko omrežje je agencija optimizirala nabor in strukturo podatkov, ki jih bo za potrebe spremljanja investicij zahtevala od SODO in distribucijskih podjetij.

Agencija je s SODO uskladila predlog specifikacije zahtev za prenovo elektronske izmenjave podatkov o obračunu omrežnine, ki temelji na standardizirani metodologiji in odprtih standardih. Projekt pokriva izmenjavo podatkov med agencijo in SODO, uporabljen pa bo kot referenčni pristop pri prenovi izmenjave podatkov na področju obračuna omrežnine med SODO, izvajalci nalog SODO, dobavitelji in operaterjem trga.

Na področju OVE/SPTA so potekale aktivnosti za informatizacijo procesa določitve izkoristkov proizvodnih naprav ter iskanja najbolj optimalnega načina izmenjave podatkov z zavezanci, ki ne morejo zagotavljati avtomatizirane B2B izmenjave podatkov. Agencija je prav tako izvajala analizo celovitosti razpoložljivih podatkov o realizirani proizvodnji iz naprav OVE/SPTA s ciljem izboljšanja kakovosti in popolnosti teh podatkov.

2.3.1.9 Druge aktivnosti

V okviru sodelovanja s CEER in ACER je agencija posredovala odgovore oziroma podatke v okviru več specializiranih, obveznih vprašalnikov, ki jih obe navedeni organizaciji potrebuje za svoje delo.

Prav tako je izvajala tekoče storitvene dejavnosti podajanja mnenj in odgovorov na vprašanja uporabnikov, odločanja o sporih, izdajanja deklaracij za proizvodno napravo in odločb o dodelitvi podpore ter vodenja ustrezne registre.

Agencija je izvajala bilateralne aktivnosti z namenom ureditve raznovrstne tekoče problematike v elektroenergetskem sektorju na področju sistemskih storitev, AMI in pametnih omrežij, novih energetske storitev, dostopa do omrežja, OVE in SPTA ter nadzora trga.

2.3.2 Področje zemeljskega plina

2.3.2.1 Spremembe zakonodaje

Agencija je spremljala pripravo novega energetskega zakona (EZ-1). Predlog EZ-1 je pregledala in proučila ter pripravila pripombe in vsebinske predloge sprememb nekaterih poglavij predloga EZ-1. Agencija je proučila tudi pripombe drugih udeležencev na trgu, ki so se nanašale na področje zemeljskega plina in daljinske toplote ter k pripombam podala svoje mnenje.

2.3.2.2 Omrežnina za prenosni sistem zemeljskega plina

Marca 2013 je agencija objavila javno obravnavo sprememb Akta o spremembah Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina (v nadaljevanju metodologija za določitev) ter povabila predstavnike zainteresirane javnosti, da podajo svoje pripombe in predloge. Sprememba metodologije za določitev se nanaša na poenotenja določil prenosne in distribucijske metodologije zemeljskega plina, ki je bila uveljavljena s 1. januarjem 2013. Konec leta 2013 se je namreč iztekla veljavnost izhodišč ekonomskega reguliranja in parametrov za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina za regulativno obdobje 2011–2013.

Agencija je izvedla javno obravnavo sprememb Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina (v nadaljevanju metodologija za obračun). Po proučitvi in ustreznem upoštevanju podanih pripomb je agencija izdala metodologijo za obračun. Spremembe se nanašajo na ugotovitev, da ima veljavna metodologija za obračun na področju zneska za izvajanje meritev finančni vpliv pri uporabnikih omrežja, ki imajo zakupljeno vstopno zmogljivost, zato se uporabnikom omrežja, ki imajo zakupljeno vstopno zmogljivost, skladno s spremembo, znesek za izvajanje meritev ne zaračunava več, ob tem pa višina tarifne postavke za meritve (CM) ostaja nespremenjena. Akt je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 47/13 z dne 31. 5. 2013.

V naslednjih letih bodo morali operaterji prenosnih sistemov ponuditi prenosne zmogljivosti na skupni spletni rezervacijski platformi. V zvezi z uporabo te spletne rezervacijske platforme nastajajo operaterju prenosnega sistema stroški, ki se vključujejo v upravičene stroške. Zaradi navedenih razlogov je agencija pripravila osnutek Akta o spremembah in dopolnitvah Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina (v nadaljevanju akt), ki ga je v mesecu novembru posredovala v javno obravnavo. V času javne obravnave agencija ni prejela pripomb k osnutku besedila akta, zato je bil sprejet na seji sveta agencije 16. decembra 2013 in objavljen v Uradnem listu RS, št. 112/13. Spremembe veljajo od 1. januarja 2014 dalje.

2.3.2.3 Razvojni načrti neodvisnega operaterja prenosnega sistema

Agencija je januarja zaključila javno obravnavo 10-letnega razvojnega načrta prenosnega plinovodnega sistema za obdobje 2013–2022. Agencija je v postopku javne obravnave prejete odgovore in pripombe objavila na spletni strani in o njih tudi obvestila operaterja prenosnega omrežja. Hkrati je agencija izvedla tudi analizo razvojnega načrta in proučila njegovo usklajenost s prejetimi odgovori in

pričakovanji agencije. Za izdajo soglasja k razvojnemu načrtu bi moral operater prenosnega sistema razvojni načrt spremeniti in dopolniti. Ker pa bi časovno obdobje za dopolnitev razvojnega načrta sovpadalo s časovnim obdobjem za pripravo novega razvojnega načrta za obdobje 2014–2023, se je agencija odločila, da ne bo nadaljevala s postopkom potrjevanja predloženega razvojnega načrta, temveč je operaterju prenosnega sistema predlagala, da potrebne dopolnitve in prejete pripombe iz javne obravnave vključi v razvojni načrt za obdobje 2014–2023.

V aprilu je operater prenosnega sistema objavil predlog razvojnega načrta prenosnega plinovodnega sistema za obdobje 2014–2023. Agencija je v okviru javne razgrnitve podala svoje pripombe na predmetni razvojni načrt. Konec meseca maja pa je agencija od operaterja prenosnega sistema prejela tudi uradno vlogo za potrditev razvojnega načrta. Agencija je pripravila posvetovalni dokument in v skladu z Energetskim zakonom v mesecu juniju pričela z javno obravnavo predloženega razvojnega načrta. Agencija k predmetnemu razvojnemu načrtu ni prejela pripomb od udeležencev trga. Agencija je pripravila svoje pripombe in poslala poziv operaterju prenosnega sistema k ustrezni dopolnitvi oziroma spremembi razvojnega načrta. Konec meseca septembra je operater prenosnega sistema podal dopolnjeni razvojni načrt. Agencija je preverila ustreznost dopolnil in sprememb in operaterju prenosnega sistema v mesecu oktobru dala soglasje k predloženemu razvojnemu načrtu.

Operater prenosnega sistema je prvič podal tudi triletni naložbeni načrt za obdobje 2014–2016. Agencija je pripravila analizo naložbenega načrta in primerjavo s podatki iz vloge za omrežnino, razvojnim načrtom in načrtom poslovanja.

2.3.2.4 Sprememba pravil o pogojih za dostop do prenosnih omrežij

Agencija je v mesecu juliju od operaterja prenosnega sistema prejela vlogo za izdajo soglasja k Pravilom o spremembi in dopolnitvah Pravil o postopku za izvajanje Uredbe (ES) št. 715/2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005. Sprememba pravil se nanaša na postopke upravljanja s prezasedenostjo prenosnega omrežja. Izvedeno je bilo posvetovanje z zainteresirano javnostjo, ki je lahko prek spleta sporočila agenciji svoje pripombe in predloge. Posvetovanje je bilo izvedeno tudi z nacionalnimi regulatorji sosednjih držav. Agencija je vse prejete predloge in pripombe proučila in jih ustrezno upoštevala pri podajanju zahtev operaterju prenosnega sistema za dopolnitev pravil. Po prejemu ustrezno dopolnjenih pravil je Svet agencije dal soglasje k omenjenim pravilom operaterja prenosnega sistema, ki so pričela veljati 1. 10 2013.

2.3.2.5 Certificiranje operaterja prenosnega sistema

Agencija je v skladu z Direktivo 2009/73/ES že v letu 2012 izdala odločbo o certificiranju neodvisnega operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina, družbe Plinovodi d.o.o. Ugotovljeno je bilo, da družba Plinovodi d.o.o. izpolnjuje vse zahteve za izvajanje nalog neodvisnega operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina (ITO) in se jo certificira. V skladu z EZ mora agencija izvajati nadzor nad učinkovitim ločevanjem neodvisnega operaterja prenosnega sistema in vertikalno integriranim podjetjem.

V letu 2013 je agencija izdajala soglasja h komercialnim in finančnim pogodbam z vertikalno integriranim podjetjem in mnenje glede nameravane spremembe akta o

ustanovitvi družbe Plinovodi d.o.o. Sodelovala je z nadzornikom za skladnost, izdelane so bile spremembe programa za skladnost, podano je bilo soglasje k Spremembam in dopolnitvam Programa za zagotavljanje skladnosti družbe Plinovodi d.o.o.

V okviru nadzora nad neodvisnim operaterjem sistema je prejela tudi obvestila o spremembi sestave nadzornega sveta družbe Plinovodi d.o.o. Agencija po proučitvi ni ugotovila razlogov za nasprotovanje o spremembah sestave nadzornega sveta.

2.3.2.6 Omrežnina za distribucijsko omrežje zemeljskega plina

Agencija je sprejela Akt o spremembah Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina. Z navedeno spremembo metodologije se vzpostavljajo pravne podlage za izstavitve enotnega računa (zemeljski plin in omrežnina) pri dobavitelju zemeljskega plina. Tako bodo končni odjemalci, ki od dobavitelja zahtevajo enotni oziroma en račun za plačevanje omrežnine in porabljenega zemeljskega plina, lahko za navedeno dobivali le po en račun. Vsa razmerja med sistemskim operaterjem in dobaviteljem, ki se nanašajo na zagotavljanje potrebnih podatkov za zaračunavanje omrežnine, plačevanje omrežnine, zavarovanje plačil in druga razmerja, sistemski operater in dobavitelj skladno s predlagano spremembo metodologije določita v sporazumu o ureditvi medsebojnih razmerij. S predlagano spremembo se je uvedel tudi enotni plačilni rok za omrežnino za distribucijsko omrežje zemeljskega plina. Akt o spremembah Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina je bil objavljen Uradnem listu št. 66/13 in je pričel veljati 6. 8. 2013.

Agencija želi v prihodnjem regulativnem okviru vključiti v metodologijo določitev omrežnine tudi učinkovitost izgradnje distribucijskega omrežja. S tem namenom že tretje leto zapored zbira in analizira podatke o naložbah v distribucijska omrežja. Kakovost prejetih podatkov se iz leta v leto izboljšuje, kar je posledica navzkrižnega preverjanja in popravljanja podatkov.

2.3.2.7 Zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom

Agencija bo z EZ-1 imenovana za pristojni organ za izpolnjevanje določil Uredbe (EU) 994/2010, ki se nanaša na ukrepe za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom, zato se je v letu 2013 aktivno pripravljala na novo nalogo. V letu 2013 je potekala priprava najpomembnejših dokumentov, ki bodo služili tako izvajanju preventivnih postopkov zagotavljanja zanesljive oskrbe kakor tudi izvajanju postopkov pri obvladovanju kriznih stanj. Izdelan je bil celovit pregled pomanjkljivosti, ovir in nevarnosti, ki obstajajo v trenutni ureditvi področja zagotavljanja zanesljive oskrbe v Sloveniji. Agencija je za rešitev ugotovljenih ovir skušala poiskati optimalne predloge zapisov besedila novega energetskega zakona, s katerim bo urejano področje zanesljive oskrbe. Izdelana sta bila osnutka Načrta za izredne razmere in Načrta preventivnih ukrepov, ki sta ključna pri izvajanju teh ukrepov. Akta bosta sprejeta po uveljavitvi EZ-1.

Agencija se je udeleževala sestankov Plinske koordinacijske skupine, ki jo vodi Evropska komisija, ki so bili namenjeni obravnavi zagotavljanja standarda oskrbe, ki ga predpisuje Uredba 994. V skladu z zahtevami Uredbe 994 je agencija izvedla tudi pregled in potrditev ustreznosti Načrtov za izredne razmere in Načrtov preventivnih ukrepov Italije in Madžarske.

2.3.2.8 Razvoj trga z zemeljskim plinom v Sloveniji

Agencija je v začetku leta sodelovala s sistemskimi operaterji in drugimi udeleženci na trgu z zemeljskim plinom pri vzpostavitvi enotnega računa, ki ga bi izdajal dobavitelj in bi zajemal omrežnino in zemeljski plin. Agencija je na podlagi odzivov udeležencev trga zaznala nekaj ovir pri sami vzpostavitvi enotnega računa. Odprava teh ovir bi končnim odjemalcem omogočila plačevanje porabljenega zemeljskega plina in omrežnine z enim računom oziroma enim univerzalnim plačilnim nalogom. Agencija je pripravila tudi vzorčni primer računa za omrežnino. Agencija je med udeleženci na trgu dosegla uskladitev besedila Sporazuma o ureditvi medsebojnih razmerij med dobaviteljem in sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja zemeljskega plina na področju obračuna, zaračunavanja, plačevanja in prikaza cene za uporabo omrežja na računu za dobavljen zemeljski plin.

Agencija je skozi celo leto delala na prenovi oziroma nadgradnji primerjalnika ponudb. Na ta način se je izboljšala uporabna vrednost aplikacije, s poenotenjem načina uporabe s primerjalnikom na področju električne energije pa smo dosegli pomembne poenostavitve za uporabnike aplikacije. Na področju primerjalnika bomo še naprej skušali s skupnim razvojem s področjem električne energije dosegati večjo uporabno vrednost aplikacije.

Agencija je objavljala aktualne cene zemeljskega plina, izvedla pa je tudi prenovu spletne aplikacije E-storitve za odjemalce zemeljskega plina, ki sedaj omogoča primerjavo in nadzor ponudb ter prikazovanje kombiniranih ponudb za dobavo zemeljskega plina in električne energije. Za namene analiz podatkov, shranjenih v primerjalniku ponudb, je bil razvit modul Statistika, ki omogoča lažjo analizo dogajanja na trgu z zemeljskim plinom.

2.3.2.9 Razvoj skupnega evropskega trga

V oktobru je Evropska komisija objavila končni seznam energetskega projekta skupnega evropskega interesa (PCI). Na seznamu so med 250 infrastrukturnimi projekti tudi trije projekti slovenskega operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina. Za projekte skupnega interesa bo v naslednjih letih na razpolago 5,85 milijarde evrov, ki jih bo Evropska komisija razdelila kot nepovratna sredstva za študije in gradnjo objektov.

ACER je oktobra pripravil delavnico na temo čezmejne porazdelitve stroškov (CBCA – Cross-Border Cost Allocation) pri čezmejnih infrastrukturnih projektih skupnega interesa. Predlagatelji projektov skupnega interesa bi v skladu z Uredbo TEN-E morali do konca oktobra 2013 nacionalnim regulatorjem posredovati vloge o delitvi stroškov pri čezmejnih infrastrukturnih projektih. Agencija ni v omenjenem obdobju prejela nobene vloge za čezmejno porazdelitev stroškov.

Agencija se je v novembru udeležila ENTSOG-ove predstavitve metodologije za izdelavo analize stroškov in koristi (Cost Benefit Analysis – CBA) projektov skupnega evropskega interesa. Pripravljeni sta bili dve metodologiji: ESW-CBA (Energy System Wide) in PS-CBA (Project Specific). V treh mesecih mora ACER podati svoje mnenje k predmetni metodologiji, nato pa bodo svoje mnenje podali še Evropska komisija in države članice. Končni verziji predmetnih metodologij bosta pripravljena poleti 2014.

2.3.2.10 Nadzor trga in Uredba o celovitosti in preglednosti energetskega trga (REMIT)

Agencija je proučila obseg subjektov na trgu z zemeljskim plinom, ki so zavezani k poročanju v skladu z zahtevami REMIT. Poskušali smo ugotoviti, ali obstaja meja, pod katero ni treba poročati, in bi na ta način lahko iz obveznosti poročanja izločili zelo male dobavitelje na trgu z zemeljskim plinom v Sloveniji. Svoje ugotovitve smo preverili v sodelovanju z ACER, od operaterja prenosnega sistema smo pridobili podatke o načinu identifikacije udeležencev na trgu z zemeljskim plinom v Sloveniji.

Vzpostavljeno je bilo bilateralno sodelovanje z avstrijskim regulatorjem E-Control in podpisan MoU (Memorandum of understanding) z namenom izboljšanja sodelovanja med E-Control in agencijo na področju, ki ga ureja REMIT.

Izvedena je bila priprava na registracijo tržnih udeležencev in izmenjavo podatkov med agencijo in ACER-jem, za kar je bila izdelana tudi programska rešitev.

2.3.2.11 Druge naloge s področja zemeljskega plina

Izdelana je bila projektna naloga »Izdelava podlag za določitev nadomestnih odjemnih značilnosti za odjemalce zemeljskega plina« in pripravljen osnutek pravil določitev nadomestnih odjemnih značilnosti za odjemalce zemeljskega plina, ki nimajo prigradenih tarifnih spominskih enot.

Agencija je nadaljevala z aktivnostmi priprave metodologije za določitev izkoriščenosti distribucijskih omrežij s pripravo potrebnih dopolnitev vhodnih podatkov, ki jih agencija zajema z letnim poročanjem udeležencev trga z zemeljskim plinom. Uveljavitev metodologije, ki bo določala izkoriščenost omrežij, se predvideva v naslednjem regulativnem obdobju.

Na povabilo ACER-ja je agencija sodelovala pri analizi vstopa novega dobavitelja na trg z zemeljskim plinom v Sloveniji. Po uskladitvi koncepta je agencija analizo izvedla in svoje ugotovitve zbrala v obliki predlaganega strokovnega članka. Analiza je bila objavljena v letnem poročilu o dogajanju na evropskem trgu z zemeljskim plinom, ki ga objavlja ACER.

Agencija je pri nadzoru nad trgom ugotovila, da operater distribucijskega omrežja zemeljskega plina Mestni plinovodi d.o.o. še ne zagotavlja izdaje enotnega računa drugim dobaviteljem zemeljskega plina in s tem odjemalcem povzroča dodatne stroške. Zaradi ugotovljenega je agencija družbo pozvala k spoštovanju Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

V tretjem četrtletju je agencija od operaterja prenosnega omrežja, podjetja Plinovodi d.o.o., prejela vlogo za potrditev relevantnih točk prenosnega omrežja zemeljskega plina. Agencija je pregledala usklajenost predloga relevantnih točk z zahtevami Uredbe 715, izvedla posvetovanje z zainteresirano javnostjo in na podlagi ugotovitev potrdila predlagane relevantne točke.

2.3.3 Področje oskrbe z daljinsko toploto in drugimi energetskimi plini iz omrežij

2.3.3.1 Izdajanje soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto

Agencija je v letu 2013 izdala soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto za naslednja geografska območja: za geografsko območje Občine Nazarje, za geografsko območje Občine Miren - Kostanjevica - kraj Miren, geografsko območje Občine Mirna Peč - na objektih Osnovne šole Toneta Pavčka in Vrtcu Cepetavček ter v objektu nekdanje osnovne šole in vrtca ter za geografsko območje Mestne občine Ptuj.

2.3.3.2 Poročanje nosilcev licenc energetske dejavnosti distribucije in proizvodnje toplote za sisteme daljinskega ogrevanja

Agencija je nosilec licenc energetske dejavnosti distribucije in proizvodnje toplote za sisteme daljinskega ogrevanja, ki so v evidenci izdanih licenc za opravljanje energetskih dejavnosti v Sloveniji, pozvala k posredovanju letnega poročila za poslovno leto 2012 in jim pri tem posredovala ustrezne obrazce za letno poročanje.

Agencija je izvajalce, ki so agenciji v letu 2012 poslali poročilo kot izvajalci tržne dejavnosti daljinskega ogrevanja oziroma oskrbe z drugimi energetskimi plini iz samostojnega zaključenega omrežja, pozvala k posredovanju poročila o skupni letni količini dobavljene energije za leto 2012. Agencija je prejela skupaj 33 poročil, pri čemer je ugotovila, da na tem področju ne obstaja uradna evidenca izvajalcev, ki so obvezni poročati agenciji, kar povzroča nepreglednost na področju dejavnosti tržnih dobaviteljev dobavljene energije iz sistemov daljinskega ogrevanja in oskrbe z drugimi energetskimi plini.

Agencija je na podlagi prejetih poročil izvajalcev tržne dejavnosti daljinskega ogrevanja oziroma oskrbe z drugimi energetskimi plini iz samostojnega zaključenega omrežja za leto 2012 kot del Poročila o stanju na področju energetike pripravila letno poročilo o oskrbi z drugimi energetskimi plini iz samostojnega zaključenega omrežja.

2.3.3.3 Druge dejavnosti na področju oskrbe s toploto

Agencija je občine, kjer se izvaja gospodarska javna služba daljinskega ogrevanja oziroma oskrbe z energetskimi plini iz omrežja, razen z zemeljskim plinom, pozvala k posredovanju obvestila o številu pritožb zoper odločbe o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev na omrežje za oskrbo s toploto oziroma drugim energetskim plinom, ter izdelala evidenco navedenih pritožb.

Agencija je prejela tudi vprašanja odjemalcev, ki so se v glavnem nanašala na problematiko pravne ureditve izvajanja daljinskega ogrevanja na posameznih geografskih območjih oziroma cene daljinskega ogrevanja ter problematiko delitve stroškov ogrevanja v večstanovanjskih stavbah.

2.3.4 Področje ekonomske regulative

2.3.4.1 Ekonomska regulativa področja električne energije

V začetku leta je agencija podrobno proučila zahteve po popravljalnih ukrepih, vsebovanih v Revizijskem poročilu »Izvajanje gospodarske javne službe systemskega operaterja prenosnega omrežja« in skladno z zahtevami pripravila osnutek Akta o spremembah in dopolnitvah Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine, ki je bil posredovan v javno obravnavo. Računskemu sodišču RS je agencija 5. marca 2013 predložila odzivno poročilo na Revizijsko poročilo »Izvajanja gospodarske javne službe systemskega operaterja prenosnega omrežja«. Javna obravnava akta je bila zaključena 5. aprila 2013. Akt je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 47 dne 31. 5. 2013.

Vsem distribucijskim podjetjem, Elesu in SODO d.o.o. in proizvajalcem električne energije so bili posredovani zahtevki za posredovanje podatkov in poročila za poslovno leto 2012. Za namene poročanja je agencija pripravila nov sistem poročanja, s katerim se želi izogniti izmenjavi datotek po elektronski pošti in zagotoviti večjo ažurnost pri poročanju. V ta namen je pripravila spletno aplikacijo, prek katere bodo podjetja prejemale obrazce za podatke in izvajala oddajo podatkov in poročil.

Izvedeno je bilo usklajevanje Aneksa št. 2 k Pogodbi o najemu elektrodistribucijske infrastrukture in izvajanju storitev za SODO električne energije in izdano mnenje agencije. Obravnavana je bila tudi pritožba SODO d.o.o. na odločbo o odstopanjih za leto 2011 in izdana nadomestna odločba.

Izvedene so bile analize prejetih podatkov o poslovanju elektroenergetskih podjetij za leto 2012, podatki so bili usklajeni s poročevalci. Analize so bile uporabljene pri pripravi poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2012.

Za potrebe izvajanja regulativnega nadzora na področju odstopanj od regulativnega okvira za leto 2012 so bili izvedeni preračuni postavk regulativnega okvira za distribucijska podjetja in SODO, izveden poračun ter usklajevan s SODO. Izdelano je bilo poročilo »Pregled realiziranih naložb v sredstva systemskih operaterjev v letu 2012«, izvedeni so bili operativni sestanki s predstavniki SODO in ELES-a z namenom razrešitve dilem pri vodenju evidenc in poročanju agenciji. Zagotovljeno je bilo sodelovanje pri pripravi poročila o porabi prihodkov od prezasedenosti, pri analizi poslovanja Borzena za potrebe OVE in pri izvedbi CBA analize za AMI.

Izvedeno je bilo tudi usklajevanje podatkov in analiza poslovanja ELES za 2012, izveden izračun odstopanj za ELES za leto 2012 in usklajena izračunana odstopanja, ki jih je posredoval ELES, z izračuni agencije. Prav tako je bilo izvedeno usklajevanje izračunanih odstopanj, ki jih je posredoval SODO, z izračuni agencije, nato je bila pripravljena končna odločba za SODO.

Pripravljene so bile spremembe metodologije za področje prihodkov od prezasedenosti in odgovori na prejete pripombe v okviru javne obravnave.

Velik obseg dela se je skozi vse leto nanašal na sodelovanje agencije pri pripravi besedila in na podajanje pripomb v postopkih priprave in sprejemanja EZ-1 v delu, ki se nanaša na reguliranje oziroma omrežnino.

2.3.4.2 Ekonomska regulativa področja zemeljskega plina

Agencija je na podlagi izdanega sklepa družbi DOMPLAN d.d., Kranj, o obnovitvi postopka o izdaji soglasja k omrežnini za uporabo omrežij zemeljskega plina in upravičenim stroškom ter drugim elementom omrežnine za geografsko območje Mestne občine Kranj, Občine Naklo in 1. ožje območje Občine Šenčur za regulativno obdobje od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 izvedla potrebne analize in na podlagi ugotovitev odločila, da izdano soglasje k omrežnini za navedeno obdobje ostaja v veljavi. Na podlagi Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Ur.l. RS št. 61/2012, 64/12) je agencija izdala soglasja k omrežnini, upravičenim stroškom in drugim elementom omrežnine za regulativno obdobje od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2015 za družbe Adriaplin d.o.o., Domplan d.d. in JP KPV d.o.o.

Vsem sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja zemeljskega plina in sistemskemu operaterju prenosnega omrežja zemeljskega plina je agencija posredovala obrazec, na podlagi katerega ugotavljajo odstopanje od regulativnega okvira za regulativno obdobje od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012.

Družbi PLINOVODI d.o.o. je bila izdana odločba o faktorju zahtevanega povečanja učinkovitosti (faktor U) izvajalca dejavnosti sistemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina v regulativnem obdobju od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2016.

V začetku leta so bili sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja zemeljskega plina in sistemskemu operaterju prenosnega omrežja zemeljskega plina posredovani zahtevki za posredovanje podatkov in poročila za poslovno leto 2012. Za namene poročanja je agencija pripravila nov sistem poročanja, s katerim se želi izogniti izmenjavi datotek po elektronski pošti in zagotoviti večjo ažurnost pri poročanju. V ta namen je na svoji spletni strani pripravila aplikacijo, prek katere bodo podjetja prejemale obrazce za podatke in izvajala oddajo podatkov in poročil.

Ker se je konec leta 2013 iztekla veljavnost izhodišč ekonomskega reguliranja in parametrov za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina za regulativno obdobje 2011–2013, je agencija zaradi poenotenja določil prenosne in distribucijske metodologije zemeljskega plina, ki je bila uveljavljena s 1. 1. 2013, pripravila in po opravljenem postopku javne obravnave sprejela Akt o spremembah Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina.

Na področju reguliranja sistemskih operaterjev zemeljskega plina je bil pripravljen in testiran računalniški model za določitev omrežnine za obdobje 2014–2016 za operaterja prenosnega sistema. Izveden je bil vsebinski pregled vloge SOPO in izdana odločba za novo regulativno obdobje 2014–2016. V sklopu analiz so bili preverjeni tudi izračuni odstopanj od regulativnega okvira.

Opravljen so bile analize prejetih podatkov o poslovanju sistemskih operaterjev za leto 2012. Analize so bile uporabljene pri pripravi poročila o Stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2012.

Oblikovan je bil tudi računalniški model za vlogo za izdajo soglasja k omrežnini in upravičenim stroškom ter drugim elementom omrežnine za prvo izvajanje dejavnosti SODO v regulativnem obdobju 2013–2015.

Obravnavane so bile vloge za izdajo soglasja k spremembi pravil za ločeno računovodsko spremljanje posameznih energetskih dejavnosti. Agencija je

sodelovala tudi pri obravnavi sprememb pravil o postopku izvajanja Uredbe št. 715/2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina.

Na področju reguliranja sistemskih operaterjev zemeljskega plina so bile izvedene analize poslovanja sistemskih operaterjev za leto 2012 in ugotavljanje razlik med upravičenimi stroški in prihodki sistemskih operaterjev zemeljskega plina za regulativno leto 2012.

Obravnavana je bila vloga za izdajo soglasja k spremembi pravil za ločeno računovodsko spremljanje posameznih energetske dejavnosti in izdan sklep o zavrženju vloge SODO (Energetika Ljubljana) za izdajo soglasja k spremembi Akta o določitvi tarifnih postavk zaradi spremembe DDV.

Velik obseg dela se je skozi vse leto nanašal na sodelovanje agencije pri pripravi besedila in na podajanje pripomb v postopkih priprave in sprejemanja EZ-1 v delu, ki se nanaša na reguliranje oziroma omrežnino.

2.3.5 Mednarodne obveznosti po zakonodaji EU

Agencija je v letu 2013 izpolnila vse obveznosti, ki izhajajo iz evropske energetske zakonodaje in iz članstva v mednarodnih organizacijah in organih EU. Skozi vse leto je potekalo sodelovanje z Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER), prav tako pa tudi sodelovanje v Svetu evropskih energetskih regulatorjev (CEER). Obenem je agencija sodelovala z regulatorji v državah EU in Energetske skupnosti. Delovanje ACER-ja in izvajanje določil tretjega svežnja energetskih direktiv in uredb v EU pomeni tudi velik obseg dela agencije na mednarodnem področju. Agencija sodeluje v delovnih skupinah, v katerih poteka priprava vseh dokumentov ACER-ja in CEER-a, tako da je večina strokovnih sodelavcev članov ali opazovalcev teh delovnih skupin.

2.3.5.1 Sodelovanje z ACER

Sodelovanje z ACER-jem je potekalo skozi udeležbo na rednih mesečnih zasedanjih Odbora regulatorjev (BoR) in delovanje sodelavcev v posameznih delovnih skupinah. V delovnih skupinah sodelujemo v postopkih priprave dokumentov, s članstvom v odboru pa v postopkih odločanja in sprejemanja dokumentov. Sodelavci agencije so sodelovali tudi na letni konferenci ACER-ja.

Agencija je z ACER-jem aktivno sodelovala tudi v vprašanjih, povezanih z uvedbo uredbe REMIT. Sodelovanje se je nanašalo na nove naloge regulatorjev, na informacijske rešitve izmenjave podatkov in izvedbe registracije udeležencev na trgu. Potekalo je tudi z aktivnim članstvom sodelavca agencije v delovni skupini REMIT IT Task Force, kjer so bili podani mnogi predlogi za izboljšave pri izmenjavi podatkov.

V letu 2013 je poleg priprave na implementacijo uredbe REMIT veliko dela potekalo v zvezi s pripravami novih pravil omrežij (Network Codes) za elektriko in plin, ki bodo urejala skupni notranji energetski trg. ACER v svojih delovnih skupinah najprej pripravi okvirne smernice, ki jih morata nato ENTSO-E in ENTSO-G upoštevati pri pripravi pravil. Regulatorji morajo smernice in mnenja ACER-ja redno spremljati in potrjevati.

2.3.5.2 Sodelovanje s CEER in Evropsko komisijo

Sodelovanje s CEER-om poteka z udeležbo na mesečnih generalnih skupščinah ter s sodelovanjem sodelavcev v delovnih skupinah.

Sprejeta je bila Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009, ki prinaša pomembne naloge tudi za energetske regulatorje – predvsem v ocenjevanju projektov in ključev delitev stroškov med državami ter pri oblikovanju mehanizmov za spodbujanje vlaganj. Agencija je sodelovala z Evropsko komisijo in resornim ministrstvom pri izdelavi predloga projektov skupnega interesa (PCI) za elektriko in plin.

Agencija se je udeležila foruma regulatorjev električne energije (Firenški forum) in foruma regulatorjev zemeljskega plina (Madridski forum). Na forumih, ki jih organizira Evropska komisija, se obravnavajo aktualna vprašanja stanja in razvoja notranjega energetskega trga EU.

2.3.5.3 Sodelovanje na območju Energetske skupnosti

Namen delovanja Energetske skupnosti držav jugovzhodne Evrope je uvedba in delovanje trga z energijo po enakih pravilih, kot veljajo v EU. Agencija spremlja aktivnosti delovnih skupin Odbora regulatorjev Energetske skupnosti (ECRB) in se po potrebi udeležuje pomembnejših sestankov.

Agencija je vsako leto soorganizatorica plinskega foruma Energetske skupnosti, ki poteka v Sloveniji. Forum je bil izveden septembra v Ljubljani, na njem pa so se obravnavala aktualna vprašanja energetskega trga in zakonodaje v državah podpisnicah pogodbe o Energetski skupnosti.

2.3.5.4 Druge mednarodne dejavnosti

Agencija je aktivna članica sekcije IPET (izmenjava podatkov na energetske trgu) v okviru Energetske zbornice Slovenije (EZS). Glede na to dejavno sodeluje tudi v združenju ebIX (Energy Business Information Exchange), ki je mednarodna organizacija za standardizacijo izmenjave podatkov na energetskih trgih.

Agencija se je kot izdajatelj potrdil o izvoru v Sloveniji udeleževala tudi sestankov mednarodnega Združenja izdajateljev certifikatov (AIB). Pripravljena in na združenju potrjena so bila pravila izdajanja (Domain Protocol) potrdil o izvoru oziroma certifikatov za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije (GO, RECS).

2.3.5.5 Vprašalniki ustanov EU

Vprašalniki ustanov EU so vedno bolj pogost način zbiranja podatkov za analize stanja posameznih segmentov energetskega trga v državah EU. Zahtevajo veliko podatkov, za pripravo odgovorov pa je potrebno sodelovanje strokovnjakov z različnih področij.

V letu 2013 je agencija, predvsem za potrebe delovnih skupin ACER in CEER, pa tudi za EK in IERN (International Energy Regulation Network), skupno izpolnila 24 vprašalnikov, ki so prikazani v naslednji tabeli:

Naslovnik	Naslov vprašalnika
CEER EFB TF	Investment Conditions Database
International Gas Union	Expected Gas Demand in Europe until 2035
CEER EWG	Smart Meter
CEER (CEM TF)	CEER Status Review on Customer Access to the Costs and Sources of Energy and Efficiency Scheme
CEER	Work Programme for 2014
CEER (CEM TF)	Involvement of Consumer Organisations
CEER	General regulatory issues – Electricity / Gas
CEER (UR)	DSO – Electricity / Gas Unbundling
CEER (UR)	TSO – Electricity / Gas Unbundling
CEER / ACER	National Indicators 2012
CEER / ACER	Status of 3 rd Package Implementation (četrletno poročanje)
CEER	Communications Strategy
CEER (CRM WG)	Database
CEER	Work Programme – Post Away Day Activities

IERN	IERN Basic Survey 2012
IERN	IERN Gas Survey 2012
IERN	IERN Electricity Survey 2012
OECD	The OECD regulatory indicators questionnaire 2013
DG Competition	Questions concerning electricity trading
ACER	Implementation of CMP
CEER	National data base
CEER (UR)	TSO – Electricity / Gas Unbundling
Evropska komisija	TYNDP - monitoring and consistency
Evropska komisija	TYNDP - monitoring and consistency - Few questions on your national plan

Tabela 1: Izpolnjeni mednarodni vprašalniki v letu 2013

2.3.6 Opravljene storitve

2.3.6.1 Odločanje o licencah za opravljanje energetske dejavnosti

EZ in Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/01, 31/01 in 66/05, v nadaljevanju uredba) določata pogoje za pridobitev licence za opravljanje energetske dejavnosti. Licence na podlagi vloge izdaja agencija. O izdaji in odvzemu licence agencija odloča v upravnem postopku na podlagi EZ in uredbe. Skladno z določili uredbe se licenca izda za pet let, imetnik licence pa ima pravico, da po prenehanju veljavnosti licence pridobi novo. Agencija je v postopkih pridobivanja licenc prejela 143 vlog, izdala je 133 odločb in 8 sklepov o zavrženju, dva postopka pa sta bila ustavljena. Izdajala je tudi sklepe o spremembi naziva oziroma naslova imetnika licence.

2.3.6.2 Odločanje v sporih in o pritožbah

Agencija skladno z EZ odloča v upravnem postopku na prvi stopnji v sporih med uporabniki omrežja oziroma zainteresiranimi osebami in sistemskimi operaterji oziroma organizatorjem trga v posamičnih zadevah, ki nastajajo zaradi:

- dostopa do omrežij,
- obračunane cene za uporabo omrežij,
- trditve o kršitvi splošnih dobavnih pogojev in sistemskih obratovalnih navodil,
- ugotovljenih odstopanj in zneskov za pokrivanje stroškov izravnave odstopanj ter kršitev splošnih aktov, ki urejajo odstopanja in njihovo izravnavo, in
- statusa posebnega odjemalca.

Agencija v upravnem postopku na drugi stopnji odloča tudi o pritožbi zoper odločbo sistema operaterja o izdaji ali zavržitvi soglasja za priključitev na energetska omrežja.

Leta 2013 je agencija skupaj prejela 21 zahtev za odločanje, in sicer 7 vlog v sporih na prvi stopnji in 14 vlog o pritožbah na drugi stopnji. Iz prejšnjega obdobja je agencija odločala v 3 sporih. Večina vlog je bila s področja električne energije, le 2 zahtevi za odločanje sta bili s področja zemeljskega plina. V tem obdobju je bila vložena ena pritožba na Ministrstvo za infrastrukturo in prostor. Rešenih je bilo 16 vlog, 8 zadev pa je bilo ob koncu poročevalnega obdobja še nerešenih.

Agencija je v vseh primerih spoštovala zakonski rok za odločanje in kot neodvisni organ odločila skladno z zakonskimi in podzakonskimi predpisi ter na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja.

2.3.6.3 Organiziranje strokovnih srečanj in strokovni prispevki

2.3.6.3.1 Forum Energetske skupnosti za zemeljski plin

Forum Energetske skupnosti za zemeljski plin je zasedal septembra 2013 v Ljubljani. Organiziral ga je sekretariat Energetske skupnosti v povezavi z agencijo. Udeležili so se ga predstavniki energetske regulatorjeve, resornih ministrstev in podjetij za oskrbo z zemeljskim plinom iz vseh držav podpisnic sporazuma o energetske skupnosti, pa tudi predstavniki organov EU in nekaterih regulatorjev EU. Forum je obravnaval vprašanja odpiranja trga z zemeljskim plinom v območju Energetske skupnosti, prenosa energetske zakonodaje EU na to področje in stanja ter načrtov razvoja plinske infrastrukture.

2.3.6.3.2 Strokovna srečanja in prispevki

Delavci agencije so se udeleževali različnih konferenc, seminarjev in strokovnih srečanj v Sloveniji in v tujini, kjer so s svojimi prispevki udeležencem predstavljali poglede regulatorja oziroma države. Aktivno so sodelovali na 16 strokovnih srečanjih doma in v tujini, na katerih je bilo predstavljenih 14 strokovnih prispevkov agencije.

2.3.6.3.3 Sodelovanje z drugimi organizacijami

Agencija je po potrebi sodelovala z Javno agencijo RS za varstvo konkurence, Uradom RS za varstvo potrošnikov, Zvezo potrošnikov Slovenije in s Tržnim inšpektoratom. Sodelovala je tudi s strokovnimi organizacijami in združenji, predvsem z društvom slovenskih energetikov CIGRE/CIRED, z Energetsko zbornico Slovenije, Statističnim uradom (SURS) in s Slovenskim inštitutom za standardizacijo (SIST).

2.4 Doseganje zastavljenih ciljev

2.4.1 Opisni in fizični kazalniki

Kazalniki uspešnosti delovanja agencije so predvsem:

- pravočasno izpeljani postopki, ki jih določa zakon,
- izdelki iz programa dela in njihova vsebinska ustreznost,
- opravljene storitve iz programa dela.

Agencija je uspešno izpolnila svoje naloge po teh kazalnikih. Postopki, ki jih je agencija izvajala skladno z Zakonom o upravnem postopku, so bili končani v zakonsko predpisanih rokih. Na področju odločanja v sporih in o pritožbah so bile vse zahteve za odločanje obravnavane v zakonitem roku. Manjši zaostanki so v začetku leta nastajali samo pri izdaji proizvodnih deklaracij in odločb o podporah, kjer je bilo zaradi periodičnih sprememb višin podpor veliko hkratnih vlog tik pred koncem leta 2012, od teh pa so bile številne vloge tudi nepopolne. Narejeni so bili vsi izdelki iz programa dela in opravljene vse načrtovane storitve.

2.4.2 Finančni kazalniki

Program dela in finančni načrt za leto 2013 je bil sprejet na 20. izredni seji sveta Javne agencije RS za energijo, dne 17. 10. 2012, in na podlagi zahteve Ministrstva za infrastrukturo in prostor po uravnoteženosti finančnega načrta v skladu z določili Zakona o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS, št. 104/12 in 105/12), dopolnjen in sprejet na 35. redni seji, dne 22. 5. 2013. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je 29. 11. 2013 nanj dalo soglasje v skladu s šestim odstavkom 48. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 (Uradni list RS, št. 104/12, 46/13 in 61/13).

V tabeli na naslednji strani so po načelu denarnega toka prikazani realizacija finančnega načrta agencije za leto 2013 po posameznih vrstah prihodkov in odhodkov, indeksi rasti glede na načrtovane vrednosti za leto 2013 in indeksi rasti glede na realizirane vrednosti v letu 2012.

V letu 2013 je agencija po načelu denarnega toka realizirala 94,6 odstotka vseh načrtovanih prihodkov in 95,2 odstotka vseh načrtovanih odhodkov ter izkazala pozitivni denarni tok oziroma presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 17.265 evrov.

					v evrih	
KONTO	NAZIV KONTA	REALIZACIJA FN 2012	FN 2013	REALIZACIJA FN 2013	INDEKS REAL. 2013 / FN 2013	
I. SKUPAJ PRIHODKI		2.832.069	2.992.200	2.830.271	94,6	
(70+71+72+73+74+78)						
TEKOČI PRIHODKI		2.826.449	2.992.200	2.815.837	94,1	
(70+71)						
70	DAVČNI PRIHODKI					
71	NEDAVČNI PRIHODKI	2.826.449	2.992.200	2.815.837	94,1	
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽ.	1.638	1.500	354	23,6	
7102	Prihodki od obresti	1.638	1.500	354	23,6	
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	5.000		13.209		
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev	5.000		13.209		
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	2.819.811	2.990.700	2.802.274	93,7	
7141	Drugi nedavčni prihodki	2.819.811	2.990.700	2.802.274	93,7	
72	KAPITALSKI PRIHODKI			7.942		
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV			7.942		
7201	Prihodki od prodaje prevoznih sredstev			7.942		
7202	Prihodki od prodaje opreme					
7203	Prihodki od prodaje drugih osnovnih sredstev					
73	PREJETE DONACIJE					
74	TRANSFERNI PRIHODKI					
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE	5.620		6.492		
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVR. INSTITUCIJ	5.620		6.492		
7870	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	5.620		6.492		
II. SKUPAJ ODHODKI		2.780.116	2.953.576	2.813.006	95,2	
(40+42)						
40	TEKOČI ODHODKI	2.607.961	2.682.200	2.490.589	92,9	
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.471.103	1.498.864	1.546.357	103,2	
4000	Plače in dodatki	1.377.990	1.414.031	1.446.073	102,3	
4001	Regres za letni dopust	7.288	5.363	29.768	555,1	
4002	Povračila in nadomestila	63.571	66.110	55.545	84,0	
4003	Sredstva za delovno uspešnost	3.981	3.756	7.185	191,3	
4004	Sredstva za nadurno delo	17.406		6.920		
4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
4009	Drugi izdatki zaposlenim	867	9.604	866	9,0	
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	245.132	246.584	245.186	99,4	
4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	125.454	126.387	128.591	101,7	
4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	100.505	101.252	103.954	102,7	
4012	Prispevek za zaposlovanje	851	857	873	101,9	
4013	Prispevek za starševsko varstvo	1.417	1.428	1.465	102,6	
4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojnin. zavarovanja	16.905	16.660	10.303	61,8	
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	891.726	936.752	699.046	74,6	
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	496.438	520.440	328.669	63,2	
4021	Posebni material in storitve	11.824	2.000	1.526	76,3	
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	71.574	78.280	64.305	82,1	
4023	Prevozni stroški in storitve	50.281	54.900	62.302	113,5	
4024	Izdatki za službena potovanja	60.064	70.890	62.086	87,6	
4025	Tekoče vzdrževanje	112.126	105.100	62.430	59,4	
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	14.051	14.270	10.307	72,2	
4027	Kazni in odškodnine					
4028	Davek na izplačane plače					
4029	Drugi operativni odhodki	75.368	90.872	107.421	118,2	
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	172.155	271.376	322.417	118,8	
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	172.155	271.376	322.417	118,8	
4200	Nakup zgradb in prostorov					
4201	Nakup prevoznih sredstev	39.720	36.000	15.000	41,7	
4202	Nakup opreme	69.672	59.274	51.429	86,8	
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	5.432	13.302	6.004	45,1	
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	2.309	19.800	560	2,8	
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev					
4207	Nakup nematerialnega premoženja	55.022	143.000	249.424	174,4	
4208	Studije o izvedljivosti projektov					
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog					
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (I. - II.)		51.953	38.624	17.265		

Tabela 2: Realizacija finančnega načrta za leto 2013

Vsi prihodki agencije v letu 2013 so bili doseženi s področja opravljanja javne službe. Med drugimi nedavčnimi prihodki so izkazani prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij v skupni vrednosti 2.802.274 evrov, od tega so bili prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij realizirani v vrednosti 2.131.471 evrov (76-odstotni delež), prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 670.803 evre (24-odstotni delež). Razen tega je agencija v letu 2013 dosegla prihodke od prodaje blaga in storitev v vrednosti 13.209 evrov; to so prihodki od uporabe sistema EECS. Preostali prihodki se nanašajo na prihodke od prodaje prevoznih sredstev v vrednosti 7942 evrov, prejete obresti za sredstva na podračunu državne zakladnice v vrednosti 354 evrov ter na prejeta sredstva ACER-ja in Evropske komisije iz naslova povračil potnih stroškov zaposlenih v skupni vrednosti 6492 evrov.

Med tekočimi odhodki je bilo v letu 2013 realiziranih 1.546.357 evrov za plače in druge izdatke zaposlenim, 245.186 evrov za prispevke delodajalcev za socialno varnost in 699.046 evrov za izdatke za blago in storitve. Investicijski odhodki za nakup in gradnjo osnovnih sredstev so znašali 322.417 evrov.

2.4.3 Rezultati izvajanja programa dela

Agencija je nadzirala izvajanje regulativnega okvira za elektroenergetska omrežja, kar zagotavlja stabilne razmere poslovanja reguliranih podjetij. Izdajala je soglasja za omrežnine za omrežja zemeljskega plina.

Agencija je leta 2013 izdajala licence za opravljanje energetskih dejavnosti, proizvodne deklaracije in odločbe o podporah za OVE in SPTE, izdajala pa je tudi potrdila o izvoru električne energije iz obnovljivih virov in tržne zelene certifikate (RECS).

Kot rezultat dela agencije so bile izdelane mnoge strokovne podlage, predlogi, pripombe in mnenja o spremembah in dopolnitvah pravil in tudi glede izvajanja pravil za delovanje trgov z električno energijo in zemeljskim plinom. V letu 2013 je bil velik obseg dela opravljen v postopku sprejemanja novega energetskega zakona.

Agencija je zastopala interese Slovenije v organih EU, pri sprejemanju aktov EU in pri razvoju energetskih trgov v okviru posameznih regij.

Agencija je z izdelavo Poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2012 pripomogla k izboljševanju preglednosti trgov z električno energijo in zemeljskim plinom in obveščenosti strokovne in splošne javnosti.

2.4.4 Ocena uspeha v primerjavi z letom prej

Agencija je leta 2013 svoje naloge uspešno opravila in dosegla zadane cilje. Izdelani so bili vsi izdelki in storitve, predvidene s programom dela. Poleg tega je agencija dejavno sodelovala s predlogi pri pripravi sprememb in dopolnitev EZ. Izvajanje nalog s področja OVE in SPTE, nalog s področja nadzora trga, pa tudi nekaterih drugih ter novih nalog v zahtevani globini je zahtevalo obseg dela, ki je bil veliko večji od prvotno ocenjenega. Kljub povečanju obsega nalog in njihove zahtevnosti ter kljub omejenim kadrovskim virom so bile naloge uspešno opravljene.

2.4.5 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti

Agencija je za leto 2013 načrtovala uravnotežen poslovni izid, ki ji ga je uspelo tudi doseči, kljub nekaj več kot 5-odstotnemu izpadu načrtovanih prihodkov.

Skozi vse leto si je agencija prizadevala za čim večjo racionalizacijo stroškov, ob hkratni realizaciji vseh pomembnih načrtovanih aktivnosti. Dosledno je upoštevala restriktivne ukrepe, uvedene z Zakonom za uravnoteženje javnih financ. Enako kot že dve leti poprej tudi v letu 2013 niso bila izvedena napredovanja zaposlenih in ni bila obračunana redna delovna uspešnost.

Ocenjujemo, da je bilo poslovanje agencije v letu 2013 gospodarno in učinkovito.

2.4.6 Notranji finančni nadzor

Agencija mora pri svojem poslovanju zagotavljati notranji finančni nadzor skladno s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Uradni list RS, št. 72/02). Agencija si prizadeva za nenehno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in delovanja notranjih kontrol za preprečevanje in odkrivanje morebitnih napak, zagotavljanje urejenega in smotrnega poslovanja ter varovanje sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab ali slabega upravljanja. Kot proračunska uporabnica, katere letni proračun presega 2,086 milijona evrov, je zavezana k vsakoletnemu zagotavljanju notranje revizije svojega poslovanja.

Pridobljena priporočila opravljenih notranjih revizij iz preteklih let pomenijo za agencijo nadaljnje usmeritve k uresničevanju ciljev glede optimalne urejenosti posameznih delovnih področij ter obvladovanja kakovosti in neoporečnosti informacij, potrebnih za notranje in zunanje poročanje.

Za leto 2013 je zunanji izvajalec izvedel notranjo revizijo – pregled postopkov izvajanja javnega naročanja, ki je ocenjeno kot eno izmed bolj tveganih področij poslovanja agencije. Revidiranje je potekalo z namenom presoditi zakonitost delovanja agencije in učinkovitost notranjega kontrolnega sistema na področju izvajanja določil Zakona o javnem naročanju. Ugotovljeno je bilo, da ima agencija vzpostavljen notranji kontrolni sistem, ki zagotavlja skladnost porabe javnih sredstev s predpisi in internimi akti agencije ter da s kontrolnimi postopki pred evidentiranjem poslovnih dogodkov zagotavlja pravilnost izvajanja določil, ki jih predpisuje Zakon o javnih naročilih.

Sestavni del letnega poročila za leto 2013 je tudi Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ, pripravljena na podlagi posebne metodologije in samoocenitvenega vprašalnika ter poročil notranjih oziroma zunanjih revizorjev.

2.5 Učinki dela agencije na druga področja

Agencija s svojim delom neposredno vpliva na poslovanje sistemskih operaterjev, posredno pa na vse udeležence na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom.

Določanje omrežnin za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina oziroma dajanje soglasij k aktom s tega področja ima številne vplive tako na izvajalce te dejavnosti kot tudi na vse druge udeležence na trgu in na celotno gospodarstvo. Zato agencija to svojo nalogo opravlja strokovno in odgovorno, upoštevajoč zakonske okvire, sprejete akte in dejanske razmere.

Agencija sodeluje s številnimi organizacijami v Sloveniji in v tujini ter z organi EU. Učinki tega sodelovanja se kažejo pri kakovosti in učinkovitosti delovanja same agencije, pri posredovanju znanj drugim udeležencem na slovenskem energetske trgu in pri oblikovanju rešitev na ravni EU in na regionalnih ravneh, ki upoštevajo tudi slovenske posebnosti in interese.

2.6 Drugo

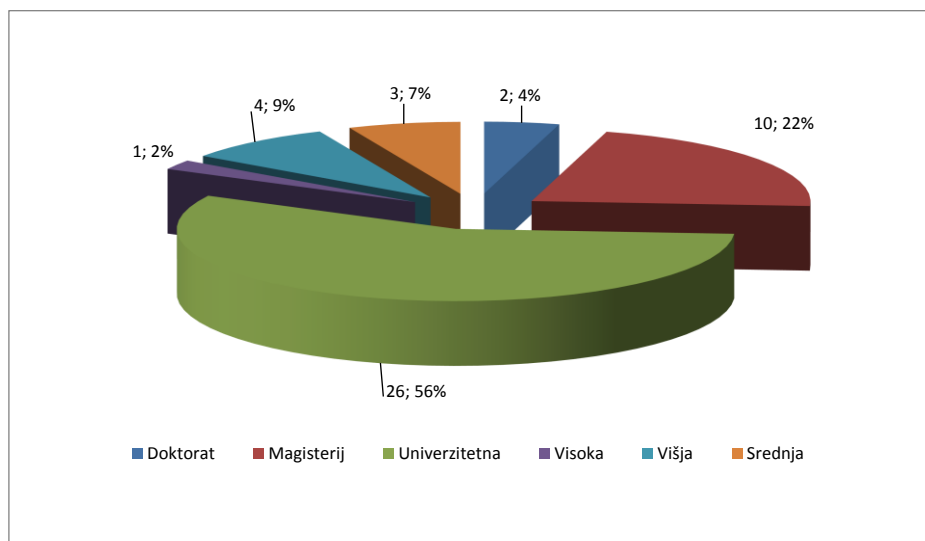
2.6.1 Kadrovanje

2.6.1.1 Analiza kadrovanja

Skladno z omejitvami zaposlovanja dodatnih zaposlitev v letu 2013 ni bilo. Konec leta 2013 je bilo v agenciji 46 zaposlenih za nedoločen čas. Na podlagi delovnih ur je bilo leta 2013 v agenciji povprečno 45 zaposlenih. V letu 2013 je znašala odsotnost zaposlenih zaradi bolezni in porodniškega dopusta 5.232 ur, kar je 2,5 zaposlenega na letni ravni oz. 5,4 % v skupnem številu rednih ur.

2.6.1.2 Kadrovska struktura

Izobrazbena struktura zaposlenih v agenciji je visoka, saj ima 82 % zaposlenih najmanj univerzitetno izobrazbo (Slika 2).

Slika 2: Izobrazbena struktura zaposlenih

Konec leta 2013 je bilo v agenciji zaposlenih 20 delavcev tehnične stroke (43 %), 16 delavcev ekonomske stroke (35 %) in 7 delavcev pravne stroke (15 %), 3 pa so drugih strok (7 %).

2.6.1.3 Strokovno izobraževanje zaposlenih

Z namenom izpopolnjevanja znanje in usposobljenosti so se zaposleni, skladno s tekočimi potrebami delovnega procesa, udeleževali različnih konferenc, strokovnih srečanj oziroma izobraževanj, predvsem na področjih regulacije trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, ekonomske regulative in naložb, kakovosti oskrbe z električno energijo, dostopa do omrežij in čezmejnega trgovanja, delovanja trgov z električno energijo v sosednjih državah in regijah ter obnovljivih virov energije.

Sodelavci agencije so se udeležili izobraževalnih delavnic, ki jih je organizirala Firenška šola regulatorjev (FSR), dva pa sta končala semester študija reguliranja na FSR v obliki študija na daljavo. Specializirana izobraževanja FSR različnih zahtevnosti so potrebna za poglobljeno znanje s področja regulative.

2.6.2 Investicijska vlaganja

V letu 2013 so znašali investicijski odhodki po načelu denarnega toka 322.417 evrov in se nanašajo na:

	V evrih
Nakup pisarniškega pohištva	2.027
Nakup drugega pohištva	5.824
Nakup pisarniške opreme	7.824
Nakup avtomobilov	15.000
Nakup strojne računalniške opreme	12.998
Nakup strežnikov in diskovnih sistemov	20.784
Nakup avdiovizualne opreme	1.239
Nakup druge opreme in napeljav	733
Nakup drugih osnovnih sredstev (drobnega inventarja)	6.004
Investicijsko vzdrževanje in izboljšave	560
Nakup licenčne programske opreme	28.206
Nakup druge (nelicenčne) programske opreme	132.422
Pridobitev drugih neopredmetenih osnovnih sredstev (študij)	88.796

Tabela 3: Investicijski odhodki v letu 2013

RAČUNOVODSKO POROČILO

3 BILANCA STANJA

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2013	Pojasnila	Stanje	Stanje
		v evrih 31. 12. 2013	v evrih 31. 12. 2012
SREDSTVA		3.505.844	3.496.372
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju		2.258.042	2.269.137
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	5.3.2.1	1.313.132	1.256.609
Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	5.3.2.1	(814.609)	(870.592)
Nepremičnine	5.3.2.2	2.029.093	2.029.092
Popravek vrednosti nepremičnin	5.3.2.2	(471.532)	(411.069)
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	5.3.2.3	935.928	986.233
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	5.3.2.3	(733.970)	(721.136)
B. Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitve		1.247.802	1.227.235
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	5.3.2.4	108	217
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	5.3.2.4	892.245	874.438
Kratkoročne terjatve do kupcev	5.3.2.5	320.973	317.459
Dani predujmi in varščine		-	4.200
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	5.3.2.6	6.806	753
Kratkoročne finančne naložbe		-	-
Kratkoročne terjatve iz financiranja	5.3.2.7	44	25
Druge kratkoročne terjatve	5.3.2.8	180	1.844
Aktivne časovne razmejitve	5.3.2.9	27.446	28.299
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		3.505.844	3.496.372
C. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve		212.241	203.408
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	5.3.2.10	541	-
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	5.3.2.11	118.636	122.170
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	5.3.2.12	57.943	48.300
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	5.3.2.13	22.411	22.366
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	5.3.2.14	222	212
Pasivne časovne razmejitve	5.3.2.15	12.488	10.360
D. Lastni viri in dolgoročne obveznosti		3.293.603	3.292.964
Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	5.3.2.16	2.994.691	2.994.691
Presežek prihodkov nad odhodki	5.3.2.17	298.912	298.273

4 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2013	Pojasnila	Realizacija 2013 v evrih	Realizacija 2012 v evrih
A. Prihodki od poslovanja	5.3.3.1	2.822.224	2.816.655
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev		2.822.224	2.816.655
B. Finančni prihodki	5.3.3.2	553	1.788
C. Drugi prihodki		-	1.744
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	5.3.3.3	736	518
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev		341	518
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki		395	-
D. CELOTNI PRIHODKI		2.823.513	2.820.705
E. Stroški blaga, materiala in storitev	5.3.3.4	687.413	874.541
Stroški materiala		95.986	98.883
Stroški storitev		591.427	775.658
F. Stroški dela	5.3.3.4	1.774.992	1.719.036
Plače in nadomestila plač		1.447.635	1.402.617
Prispevki za socialno varnost delodajalcev		242.925	245.732
Drugi stroški dela		84.432	70.687
G. Amortizacija	5.3.3.4	307.233	305.046
H. Rezervacije		-	-
J. Drugi stroški	5.3.3.4	28.599	27.356
K. Finančni odhodki	5.3.3.5	9.420	294
L. Drugi odhodki		-	-
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	5.3.3.6	15.218	1.103
Odhodki od prodaje osnovnih sredstev		15.218	1.103
Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki		-	-
N. CELOTNI ODHODKI		2.822.875	2.927.376
O. PRESEŽEK PRIHODKOV	5.3.3.7	638	-
P. PRESEŽEK ODHODKOV		-	106.671
Davek od dohodka pravnih oseb		-	-
Presežek prihodkov obračunskega obd. z upoštevanjem davka od dohodka		638	-
Presežek odhodkov obračunskega obd. z upoštevanjem davka od dohodka		-	106.671

5 REVIZORJEVO POROČILO

Skladno s 30. členom Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04, 95/04 in 63/13) mora letno poročilo agencije pregledati pooblaščen revizor; njegovo mnenje agencija priloži letnemu poročilu. Računovodske izkaze in letno poročilo agencije za leto 2013 je pregledala revizijska družba Revidicom d.o.o. in o njih izrazila naslednje mnenje:

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA Svetu Javne agencije Republike Slovenije za energijo

Revidirali smo priložene računovodske izkaze **Javne agencije Republike Slovenije za energijo**, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2013 ter izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo teh računovodskih izkazov v skladu s Zakonom o računovodstvu in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi naše revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj preuči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi **Javne agencije Republike Slovenije za energijo** za leto, končano 31. decembra 2013, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z določbami Zakona o računovodstvu.

Odstavek o o drugih zakonskih in regulativnih zadevah.

Pregledali smo poslovno poročilo agencije. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

REVIDICOM revizijska družba d.o.o.
dr. Stanko Čokele
pooblaščen revizor

 REVIDICOM
Revizijska družba d.o.o.
GINZOLDOVA UL. 5, 2000 MARIBOR

Maribor, 18. 02. 2014

